

Budget för Växjö kommun 2024

med plan för 2025 och 2026

Sverigedemokraterna

Inledning	4
Fem år i sammandrag	5
Vart gick skatten 2022?	6
Befolkningsutveckling	7
Hållbara Växjö 2030	9
Finanspolitisk inriktning	11
Personalpolitisk inriktning	13
Styra och stödja för en hållbar utveckling	15
Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad ...	18
Utbilda för ett livslångt lärande	22
Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd	25
Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv	29
Möjliggöra en aktiv fritid	33
Ekonomisk redogörelse	36
Samhällsekonomiskt Perspektiv	36
Förutsättningar för Växjö kommun.....	37
Resultat och Kapacitet	37
Risk och kontroll	39
Soliditet	39
Likviditet.....	39
Gemensam finansiering och kommunövergripande poster.....	40
Skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag	40
Personal och pensioner	41
Finansnetto	41
Resultatutjämningsreserv	42
Motivering synnerliga skäl	42
Nämndernas nettokostnader och förändring ramar	44
Driftbudgetramar	45
Helägda kommunala bolag i VKAB-koncernen.....	46
Finansiella mål för kommunala bolag.....	46
Investeringsplan.....	46
VKAB-koncernen, del av investeringsportfölj - beslutad	46
VKAB-koncernen, del av investeringsportfölj - under politisk beredning	47
Växjö kommuns nämnder, del av investeringsportfölj - beslutad	48

Växjö kommuns nämnder, del av investeringsportfölj - under politisk beredning	49
Finansiella rapporter	50
Resultatbudget	50
Balansbudget.....	51
Bilaga 1: Indikatorer för god ekonomisk hushållning.....	52
Bilaga 2: Presentation per nämnd investeringar 20 miljoner eller mer.....	54
Kultur- och fritidsnämnden	54
Kommunstyrelsen.....	54
Servicenämnden.....	54
Nämnden för arbete och välfärd	54
Omsorgsnämnden.....	55
Utbildningsnämnden	55
Samhällsbyggnadsnämnden	55
Bilaga 3: Uppföljning av mål och nyckeltal.....	56
Bilaga 4: Nyckeltal för årlig uppföljning av målbilder i Hållbara Växjö 2030	57

Inledning

En ny regering och maktskifte i Sverige är äntligen på plats. Ett nödvändigt paradigmskifte gör att arbetet med förändring på ett flertal områden är igång. Just när vi även lokalt hade behövt kunna omsätta regeringens arbete lokalt fick vi mot invånarnas önskemål ett maktskifte i Växjö kommun. Invånare som röstade på en till synes stabil borgerlig Allians fick istället sin röst omvandlad till samma rödgröna röra som länge söndrat vårt land. Idag ser vi ett första lokalt budgetresultat som konsekvenser av det. Nya styret levererar en långt mer underfinansierad budget än övriga partier. Med ett innehåll som fortfarande inte levererar på områden där det behövs som mest. Man tär redan på sparat kapital. Växjöbor och parti som röstade för maktskiftet måste nu förstå vad detta innebär för kommunen. En trygg och väl förvaltrad kommunekonomi kan raseras snabbt. Och slöseriet kan precis som i hela landet orsaka förödande och dyra konsekvenser.

Vi Sverigedemokrater har sagt det förut. Sverigedemokraterna behövs inte bara på nationell nivå. Vi behövs även här lokalt. Det är nämligen bara Sverigevänner som kan förändra en tärande tillvaro till något bättre. Enbart tillsammans med Sverigeälskare får vi slut på våld, skjutningar och droger på gator och torg. Sverigevänner är beredda att sätta in hårdhandskar där det behövs. Silkesvantar i alla hörn fungerar inte där kriminella fritt löper amok. S-V-MP politik med stöd av C fungerar inte mot kriminalitet i Växjö stad och kommun.

Sverigedemokraterna satsar drygt 22 miljoner på förebyggande och aktivt arbete mot kriminalitetens våld, skjutningar och droghandel som vi öppet ser öka i vår kommun. Pengar omfördelas genom besparingar på annat som i tuffa tider måste prioriteras lägre. Samtidigt som vi effektiviserar modersmålsundervisningen så stärker vi undervisningen i svenska för invandrare med 4 mkr. Vi tar strid och satsar 3 mkr för att Arabyborna ska få behålla Centrumskolan i sin nuvarande form. Arabybor har som andra rätt till en skola nära där man bor. Levererar skolan inte vad den ska så menar vi Sverigedemokrater att det inte är elever som ska flyttas på utan resurser eller den som orsakar bristerna. Vi som kommun underlättar inte ett ansvarstagande föräldraskap på Araby genom att vi förlänger elevernas skolväg.

Sverigedemokraternas budget visar riktningar i sann Tidö-anda. Svenska folket öppnar ögonen allt mer och regeringens arbete måste omsättas även lokalt. Speciellt viktigt för att slippa se demonstrationer med islamism, rasistiskt och antisemitiskt Judehat öppet på Växjös gator och torg. Förutom förstärkning av arbetet med brottsförebyggande, mer kamerabevakning och högre närvaro av polis eller motsvarande så lägger vi 11 miljoner riktade till en ordentlig översyn för förstärkning av äldreomsorgen. Fem (5!) miljoner i minskad kostnad på politiker. Kommunens gatuunderhåll och snöröjning förbättras året om. Snöröjning måste fungera väl och skademinimerande. Vi tar ansvar och skonar invånare och sjukvården. Medarbetare i omsorgen ska få mer inflytande och mindre stress i arbete de utför. Anhöriga ska garanteras att de lämnar barn och äldre i trygga händer där medarbetare är bakgrundskontrollerade. Kort sagt. Vi levererar valuta för pengarna till kommuninvånarna.

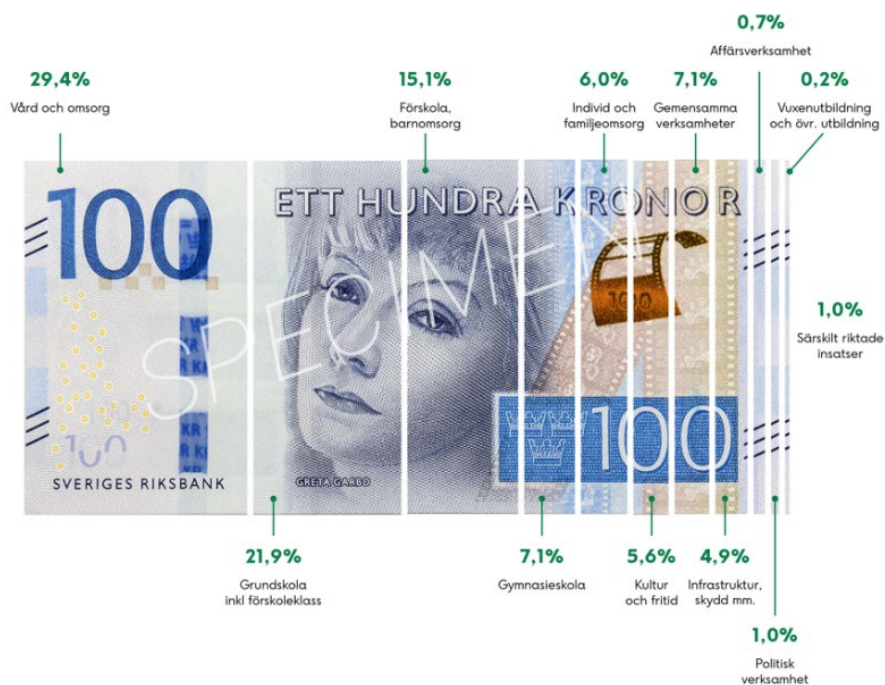
Pernilla Wiklund, Gruppledare Sverigedemokraterna Växjö

Fem år i sammandrag

Kommunkoncernen	2022	2021	2020	2019	2018
Årets resultat, mnkr	504	422	249	113	424
Eget kapital, mnkr	5 691	5 183	4 760	6 096	5 983
Ansvarsförbindelse pensionsåtagande, mnkr	34	33	53	1 614	1 646
Investeringar, mnkr	850	1 033	1 089	1 374	1 159
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. avskr. och finansnetto), %	5	2	123	12	1
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., mnkr	91	92	95	98	90
Långfristig låneskuld, kr/invånare	88 022	89 604	87 907	73 854	67 780
Eget kapital (inkl. ansvarsförbindelse pensioner) kr/ invånare	58 107	53 448	33 157	47 620	46 857
Soliditet, % (inkl. ansvarsförbindelse pensioner)	28,2	26,4	25,2	26,4	26,3
Antal tillsvidareanställda (kommunen, VKAB och Värends Räddningstjänst)	7 872	7 849	7 210	7 238	7 220
Antal invånare 31/12	97 081	95 995	94 859	94 129	92 567
Kommunen	2022	2021	2020	2019	2018
Årets resultat, mnkr	230	234	215	2	108
Verksamhetens resultat, mnkr	74	89	56	-202	-112
Verksamhetens intäkter, mnkr	1 505	1 449	1 409	1 421	1 706
Verksamhetens kostnader, mnkr	-7 172	-6 782	-6 530	-6 511	-6 535
Eget kapital, mnkr	2 341	2 111	1 877	3 225	3 223
Ansvarsförbindelse pensionsåtagande, mnkr	12	28	28	1 590	1 624
Nettoinvesteringar, mnkr	256	222	278	251	272
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, mnkr	5 893	5 572	5 320	5 028	4 861
Förändring av skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning, exklusive jämförelsestörande poster, %	6	5	6	3	4
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. finansnetto), exklusive jämförelsestörande poster, %	6	4	1	5	8
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., exklusive jämförelsestörande poster	96	96	96	100	99
Soliditet, (inkl. ansvarsförbindelse pensioner), %	32	30	27,1	27,8	27,1
Skattesats, %	20,19	20,19	20,19	20,19	20,19

Ändrad redovisningsprincip 2019 andelar Kommuninvest: Redovisningsprincipen ändrades gällande uppskrivning av andelar i Kommuninvest (finansuell anläggningstillgång). År 2015 var sista året då uppskrivning skedde. Eget kapital för åren 2016-2018 är minskat med 75 miljoner kronor jämfört med respektive fastställda årsredovisning.

Vart gick skatten 2022?

	Netto-kostnad, mnkr	Procent av skatten	Skatt, kronor
Politisk verksamhet	58	1,0	718
Infrastruktur, skydd mm	288	4,9	3 590
Kultur och fritid	326	5,6	4 067
Förskola, skolbarnomsorg	878	15,1	10 955
Grundskola inklusive förskoleklass	1 274	21,9	15 893
Gymnasieskola	416	7,1	5 193
Vuxenutbildning och övrig utbildning	9	0,2	114
Vård och omsorg	1 712	29,4	21 364
Individ- och familjeomsorg	347	6,0	4 329
Särskilt riktade insatser	61	1,0	759
Affärsverksamhet	39	0,7	487
Gemensamma verksamheter	418	7,1	5 214
Summa	5 826	100,0	72 683

Exemplet gäller en person som har en beskattningsbar inkomst på 30 000 kronor per månad. Per år är inkomsten 360 000 kronor och 20,19 procent skatt till Växjö kommun motsvarar därmed 72 683 kronor.

Befolkningsutveckling

Försiktigare befolkningstillväxt åren efter pandemin

Befolkningstillväxt är en vanligt förekommande indikator på en regions attraktivitet och Växjö kommun har haft en mycket god och oavbruten befolkningsökning sedan 1968. Sett till de senaste 10 åren har befolkningen i Växjö kommun ökat med i genomsnitt 1,4 procent per år. Växjö kommun är nu den tjuogoandra största kommunen i riket sett till folkmängd.

Kommunens varaktiga befolkningstillväxt kan tillskrivas flera olika faktorer som bland annat ålderssammansättning, höga invandringstal, nyföretagande, universitetsort, sysselsättningstillväxt, låg sårbarhet inom näringslivet, och hälsa mm. En växande befolkning påverkar bland annat kommunens bostadsförsörjning, skolplanering och integrationsarbete.

Sedan Coronapandemin har befolkningstillväxten bromsat in för flertalet regioner i Sverige. Sett ur ett nationellt perspektiv minskade tillväxttakten med en tredjedel under 2022 jämfört med åren innan pandemin. Även för Växjö kommun har befolkningsökningen varit något mer försiktig jämfört med tidigare.

I slutet av 2022 låg folkmängden i kommunen på 97 137 invånare vilket motsvarar en ökning med 1 142 personer eller 1,2 procent jämfört året innan. Det innebär en inbromsning av kommunens befolkningstillväxttakt med nästan 26 procent jämfört med de två senaste åren innan pandemin. I skrivande stund visar preliminära siffror på att inbromsningen i Växjös befolkningstillväxt fortsatt även under 2023. Med drygt 10 veckor kvar av 2023 uppskattas nu befolkningen i Växjö att växa med cirka 500-700 personer.

Under 2022 stod flyttnettot (inflyttade minus utflyttade) för nästan 70 procent av kommunens befolkningsökning samtidigt som de återstående 30 procenten tillskrevs kommunens födelseöverskott (födda minus döda).

I flyttnettot är det inflyttning från utlandet som de senaste åren drivit utvecklingen av befolkningstillväxten, flyttnettot inom länet bidrar positivt, medans flyttnettot på Sverigenivå bidrar negativt.

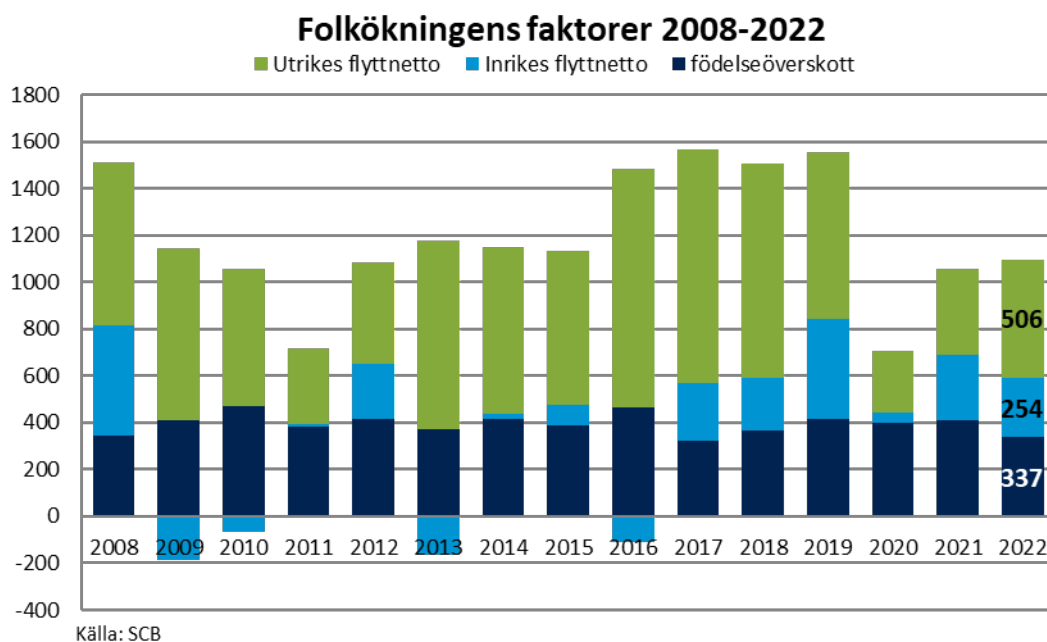
Efter Coronapandemin har det skett en inbromsning av flyttnettot, vilket till största delen kommer sig av en minskning av inflyttning från utlandet.

Under 2023 har Skatteverket också fått ett uppdrag där de, i samarbete med Migrationsverket, har utökat sina bosättningskontroller av personer som saknar uppehållstillstånd men är folkbokförda i Sverige. Detta förklarar med stor sannolikhet den inbromsning som skett i flyttnettot kopplat till invandring under 2023.

Under 2022 föddes totalt 1 048 barn i kommunen, vilket är en minskning med hela 11 procent jämfört med året innan och en minskning med 6,3 procent jämfört med ett genomsnitt för de senaste tio åren.

Födelseöverskottet i kommunen har legat stabilt under den senaste 15 års perioden och bidragit med cirka 400 personer per år till Växjös befolkningstillväxt.

Inbromsningen av antalet födselar under 2022 gjorde dock att tillskottet från antalet födda minus antalet avlidna i kommunen endast landade på +337 personer. Fortsatt relativt låga siffror i födelsetalen under 2023 men också i antalet döda i kommunen pekar på att födelsenettet (födda minus döda) kommer att bidra positivt till befolkningstillväxten i kommunen även detta år men inte i samma takt som tidigare.

Hållbara Växjö 2030

Aldrig tidigare har frågan om hur en hållbar utveckling kan ta form varit så angelägen och framträdande som idag. Kunskapen ökar, kraven höjs, möjligheter omfamnas. Utvecklingen går i vissa stycken visserligen snabbt och på rätt kurs, men samtidigt pekar inget på att vi kan slå oss till ro. Tvärtom. Växjö kommuns hållbarhetsprogram, Hållbara Växjö 2030 – som utgår från Agenda 2030 och de 17 globala målen – etablerades 2019 efter en bred dialog och har sedan dess successivt färgat in styrning och arbetsvardag allt tydligare i Växjö kommunkoncern. Programmet bildar, med sina fem målbilder och nio utmaningar, både ramverk i Växjö kommuns styrmodell och motor för samhällelig förändring. I Växjö kommuns budget, i internbudgetar och affärsplaner genomsyrar Hållbara Växjö 2030 alla processer och riktningssmål. Varje uppdrag ska bidra till att nå våra målbilder.

Hållbara Växjö 2030 följs upp i nyckeltal och analyser, och varje uppföljning bildar grund för prioriteringar framåt. Systematik och ständiga förbättringar är givna ledstänger. I förutsättningarna ingår att programmet följs upp i särskilt omfattande fördjupade analyser vid tre tillfällen – 2022, 2026 och 2030. Tack vare den fördjupade analysen 2022 har vi ett gediget kunskapsunderlag som hjälper oss att förstå vårt nuläge och planera för framtiden. Vi vet mer om status för målbilderna klimat- och miljösmart, tryggt och tillitsfullt, rättvist och ansvarstagande, växande och inkluderande, och grönt och hälsosamt. Den fördjupade analysen ger oss möjlighet att förstärka svaga punkter.

Många av utmaningarna är komplexa – klimat, folkhälsa, segregation, demokrati, transporter, avfall, brottslighet, trygghet och biologisk mångfald. Flera av utmaningarna är dessutom globala. Men hur globala de än är i sin spännvidd, är det på lokal nivå som de kristalliseras och måste mötas i vardagen. Ofta sker nytänkande i konstellationer som spänner över flera organisatoriska, kompetensmässiga och sektoriella gränser. Det finns skäl att utforska behov och söka nya lösningar tillsammans – kommuner, näringsliv, ideell sektor, akademi och medborgare. Sammantaget tyder allt på att omställningen till ett hållbart samhälle kräver en mix av samverkan, beteendeförändringar, nya förhållnings- och arbetssätt, nya metoder och teknisk utveckling.

År 2030 är Växjö kommun en hållbar kommun, där målbilderna i hållbarhetsprogrammet inte längre är målbilder utan i stället beskriver ett nuläge. Vägen dit har inneburit ett

kreativt förlopp där invånare, civilsamhälle och näringsliv har medskapat samhällsutvecklingen.

Hållbara Växjö 2030 gör Växjö kommun till en förebild för det hållbara samhället.

Finanspolitisk inriktning

Strategisk riktning – Ekonomiskt god hushållning på längre sikt

Återigen har statliga bidrag haft god inverkan på ekonomin men som tillfälliga förpliktigar de alltid till försiktighet. Växjö har som andra kommuner fortfarande en trend med ökade kostnader samtidigt som en allt mer åldrande befolkning kräver oss på mer samverkan och kreativa lösningar. Fortsatt hotas vi av stigande arbetslöshet och sämre utveckling av skatteintäkter. Omställningar måste fortgå. Resurser kan förflyttas från politik och administration till enheter med fokus på arbete i välfärdens kärnuppdrag. Produktivitet gentemot näringsliv och invånare kan höjas genom översyn av byråkratiskt processer.

Växjö har i grunden stabil ekonomi men även om skatteintäkterna beräknas öka nästa år riskerar värdet att urholkas av högre priser på transporter, energi, livsmedel, byggkostnader. Den höga inflationen gör att skatteunderlaget realt sett krymper. Att stå väl rustade för framtiden blir viktigare än någonsin och samverkan och bred ansträngning måste bli mer intensiv. God ekonomisk hushållning och att hushålla väl med resurserna innebär att under en femårsperiod rullande ha ett överskottsmål. Våra ekonomiska perspektiv och prognoser måste synas över längre tid.

1. Överskottsmål

Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara 1,5 procent av summan av skatteintäkter och utjämning.

Ordning och reda på pengarna – fokus på välfärden förebygger kristider

Kommunalskatt är den huvudsakliga inkomstkällan för kommunen och kravet på att fler kommer i arbete ökar dramatiskt. Kommunens utgifter växer i nuläget snabbare än skatteintäkterna. För att minska kostnader och öka produktiviteten behöver kommunen hitta vägar att skilja de som söker arbete från de som enbart söker bidrag. Med denna budget vill vi åter understryka att välfärden ska prioriteras först och allt läckage måste upptäckas och åtgärdas. Växjöborna ska garanteras bra välfärd för varje betald skattekrona.

Bedrägerier i kommunens välfärdstjänster förekommer i allt större omfattning. Vi föreslår att kommunen skärper kontrollfunktioner och tar del av utbildning och samverkan mot bedrägeri där möjligheten ges. Kommunens bostadsbolag ska regelbundet utreda och förhindra otillbörlig andrahandsuthyrning i kommunägda bostäder. Ett arbete som kräver en regering som fortsatt arbetar för lättnader i sekretess så att kommuner kan dela information med myndigheterna. Tider med system som skyddar brottslingar måste nå ett slut.

Ordning i finanserna uppnås även genom förbättrade kravställningar och uppföljning i upphandling. Växjö växer snabbt och det kräver oss på god planering och kontroll på investeringar. Vår koncerngemensamma investeringsprocess underlättar prioriteringar och säkrar kommunala investeringar i lokalbehov, infrastruktur, och områdessatsningar. Förtjänster med ny teknik ska tillvaratas där det lämpar sig. Dock alltid med perspektiv som digitalt utanförskap i åtanke.

Omvärldsläget kräver oss till fortsatt intensifiering av kontinuitetsplanering. Det svaga intresset från allmänhet vid kommunens fullmäktige, nämndmöten och medborgardialoger visar att vi måste göra mer för att skapa nära kontaktvägar till invånaren. Kontaktvägar som vi behöver i krissituationer. Vi kan utveckla kommunen som lättillgänglig app med hemsida som lockar till ökad demokrati genom interaktion, inflytande och dialog med invånaren. Vi kan bättre beakta invånarnas vanor och använda rådgivande tjänstemannaforum som redan finns etablerade.

Att kommunens tillagade mat kastas av barn, unga, sjuka och äldre som vill äta mat de tycker om, är varken hållbart eller klimatvänligt. Undernäring hos sjuka och äldre medför ökad risk för psykisk ohälsa, tandproblem, hjärt- och kärlsjukdomar. Barn och ungdom i skola som inte äter presterar och lär sämre. Vi vill minska halvfabrikat, minska Fairtrade och ekologiska inköp i kommunens måltidsorganisation, till förmån för mer varor med kort transportsträcka. Högre livsmedelskostnader får inte rucka på daglig tillgång till animaliska proteiner i portioner med mat från måltidsorganisationen.

2. Effektivitetsmål

Effektiviteten ska öka och vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer.

Personalpolitisk inriktning

Strategisk riktning – en attraktiv arbetsgivare

Förmåga att rekrytera personal kommer fortsatt att vara avgörande för Växjöbornas välfärd. Stora pensionsavgångar och konkurrens med region och det privata näringslivet skapar stora utmaningar. Närvarande ledarskap, bra lön, inflytande och karriärmöjligheter skapar positivt resultat, trivsel och väl fungerande arbetsplatser. Antal anställda i administration, chefer och personal måste genomlysas i förhållande till verksamheternas art och uppgifter. Där det går måste vi omfördela resurser till förmån fler verksamhetsnära ledare i arbete på fält.

Sverigedemokraterna vill göra en helhetsöversyn av omsorgsorganisationen där rätt förutsättningar ska hjälpa till att skapa bra arbetstider, slopade delade turer och deltidanställningar. Naturligtvis ska vi möjliggöra för den som vill jobba deltid. Antalet hemtjänstbesök per arbetspass har de senaste årtiondena tredubblats. Minutstyrning i telefoner som arbetsredskap skapar en oändlig stressfaktor både för de anställda och omsorgstagarna. Vi måste åtgärda omständigheter som gör att personal lämnar på grund av arbetsvillkoren. Tredje part invånaren påverkas stort av fortsatt och ökande brist på språkkunnig personal.

Vi vill utreda om bolagisering i hela eller delar av omsorgens verksamheter såsom städ, tvätt, inköp och dylika servicefunktioner skulle öppna för nya möjligheter. Ett stödjande servicebolag kan nyttjas även i andra av kommunens behov och förvaltningar. Och samtidigt säkerställa att vi levererar med behörig och bakgrundskontrollerad personal i alla välfärdstjänsterna. I pandemins inledning fattades beslut att frångå rutin med utdrag ur belastningsregister före påbörjad anställning. Sverigedemokraterna vill genom beslut i fullmäktige, se denna rutin återinföras och att utdrag ur belastningsregister införs som årlig rutin för Växjö kommunanställda. Vi vill även utreda hur tillgänglighet till barnomsorg inverkar på anställda, arbetslösa och ensamstående möjligheter till arbete.

1. Arbetsgivarmål

Årsgenomsnittet av medarbetarupplevelsen enligt temperaturmätaren ska vara minst 4,5

Personal som anställs saknar ofta utbildning och klarar inte alltid svenska språket till nivå vad som krävs för yrket. Detta blir betungande för personal med längst erfarenhet som ofta har till uppgift att handleda nyanställda. Språkkrav vid all anställning inom välfärdstjänster är nödvändigt att ha. All tolk-användning ska följas upp med krav på aktivt deltagande i SFI-utbildningar. För att minska inverkan av stress och hög arbetsbelastning föreslår vi en provperiod där omsorgspersonal med viss regelbundenhet skapas tillfälle att träna på arbetstid.

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningmål	Ansvar	Finansiering
Årlig bakgrundskontroll på alla anställda inom omsorg och skola	Tryggt och tillitsfullt	Alla som bor, verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	KS, ON, NAV	Inom ram
Utred omsorgsorganisationen, chefstäthet, centraliserad samordning och administration i omsorgen i syfte fler i aktivt omsorgsarbete	Rättvist och ansvarstagande	Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor	KS, ON, NAV	Inom ram
Utred och inför tid för träning under arbete	Rättvist och ansvarstagande	Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor	KS, ON, NAV	Inom ram
Inför relevant språkstest och krav på kunskap i svenska för personal i omsorgen	Rättvist och ansvarstagande	Alla som bor, verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	ON/NAV	Inom ram
Utred möjlig bolagisering av omsorgens tjänster	Rättvist och ansvarstagande	Alla som bor, verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	KS, ON	Inom ram

Styra och stödja för en hållbar utveckling

För att skapa en hållbar kommun krävs det annat än pappersprodukter och kostsamma klimatåtgärder med tveksam effekt. Växjö är som kommun i framkant när det kommer till hållbarhet men vi behöver se mer till lokal och ekonomisk utdelning i satsningar som görs. För invånare som fostrats med "håll Sverige rent", sett förfäder återanvända brödpåsar och laga kläder blir klimataktivisterna helt obegripliga. Blöjor av tyg tvättades och el och vatten inomhus i hemmen var inte ens självklart. Om det fanns så var det dyrt och något vi använde sparsamt. Med utvecklingen försvann tydligen allt av sans och balans.

Kommunkansliet är en central funktion där många betydande ärenden och möten sker. En funktion som ska fungera i såväl kris som normalläge. Vi stärker upp avdelningen med 1,4 miljoner. Transporter som sker i kommunens behov ska göras så ekonomiskt och hållbara som de går. Genom att slopa inköp av dyr HVO och övergå till miljöklassad diesel sparar vi 1,8 miljoner som istället kan läggas på kärnverksamheten. Läger vi där till att vi minskar andelen ekologiska och Fairtrademärkta varor till förmån för varor med kort transport, sparar vi 3,5 miljoner och minskar fossila utsläppet av fler och långväga transporter. Varor som köps på närmare håll gynnar även mer lokal företagsamhet. Vi satsar 0,2 miljoner på att ta fram en plan för brottförebyggande men hela 22 miljoner för de aktiva åtgärderna där kommunpolis eller motsvarande ska täcka mer av det som polisen inte mäktar med. Vi anser oss bättre kunna använda våra lokaler och sparar med det 3 miljoner som kan spenderas bättre i välfärdens behov och dialog med medborgare. Kommunens medarbetare ska utgöra en stabil grund som möter invånare på sätt som skapar tillit i alla avseenden. Inom alla välfärdsområden ska förebyggande och åtgärder för att förhindra brott, hot, våld, kränkning, vapen och drogmissbruk vara grundläggande arbetsprinciper.

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningmål	Ansvar	Finansiering
Förstärkt kommunkansli	Trygghet och tillitsfullt	Samhällsplaneringen ska bidra till en ökad trygghet	KS	1,4 mkr
Öka transport-effektivitet i kommunen	Klimat och miljösmart	Alla kommuninvånare ska kunna bo, leva och verka med låg påverkan på miljö och klimat	KS	Inom ram
Stärkt plan för brottförebyggande arbete	Tryggt och tillitsfullt	Alla som bor, verkar och lever i Växjö ska kunna känna trygghet och tillit	KS	0,2 mkr
Utred behov av kommunpolis eller motsvarande	Tryggt och tillitsfullt	Kommuninvånarnas välbefinnande ska vara gott	KS	Inom ram

Utveckla och förbättra tillgång till invånardialog	Rättvist och ansvarstagande	Kommuninvånarnas välbefinnande ska vara gott	KS	0,2 mkr
Ersätt alla inköp HVO med Diesel	Tryggt och tillitsfullt	Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	Alla Bolag och nämnder	Effektivisering 1,8 mkr
Förbättra rådgivning till invånare	Tryggt och tillitsfullt	Invånarnas krisberedskap ökar	KS	0,2 mkr
Samordning mot välfärdsbrott	Tryggt och tillitsfullt	Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	KS	1 mkr
Effektivisera lokalutnyttjande	Växande och inkluderande	Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	Alla nämnder och bolag	Effektivisering 3 mkr
Verka för en trygg kommun med specifikt fokus på våld, narkotika och rånöverfall i centrum	Tryggt och tillitsfullt	Kommuninvånarnas välbefinnande ska vara gott	NAV, KS	11 mkr
Sänkt ambitionsnivå ekologiskt och Fairtradevaror till förmån för varor med kort transportsträck	Grönt och hälsosamt	Barn och ungas välbefinnande ska vara gott	KS	Effektivisering 3,5 mkr

Mål	Nyckeltal
1. Barn och ungas välbefinnande ska vara gott	a) LUPP, andel (%) som uppger att de mår ganska bra eller mycket bra b) LUPP, har du, under de senaste sex månaderna, upplevt att du har blivit orättvist behandlad på ett sätt så att du har mått dåligt

	c) Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)
2. Alla som bor, lever och verkar i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	a) Segregationsbarometern: ojämlikhetsindex b) Trygghetsmätningen: Konkret känsla av otrygghet c) Anmälda brott om skadegörelse per 1000 inv d) Invånare 16–84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)
3. Alla kommuninvånare ska kunna bo, leva och verka med så låg påverkan på miljö och klimat som möjligt	a) Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv b) Antal resor med kollektivtrafik (stadstrafik) per kommuninvånare och år c) Andel förnybar energi, % d) Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO ₂ e/inv e) Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%) f) Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)
4. Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	a) Verksamhetens nettokostnader dividerat med summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning b) Kostnader för verksamhetslokaler, andel av budgeten c) Resursindex förskola d) Resursindex kommunal grundskola e) Resursindex kommunal gymnasieskola f) Resursindex LSS boende och daglig verksamhet g) Resursindex ekonomiskt bistånd h) Resursindex äldreomsorg i) Andel hushåll som avslutats till egen försörjning från ekonomiskt bistånd

Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

Strategisk riktning – service till medborgare och företag

Kompetensbrist är ett hinder för växande näringsliv. Brottslig verksamhet är ett annat hinder som hämmar näringslivet. Företagare och medarbetare ska känna sig trygga på väg till och från jobb.

Växjö kommun ska vara en stöttande och inspirerande samarbetspart för företagare. Med fördjupad och fortsatt samverkan mellan kommun, region, näringsliv och akademi skapar vi förutsättningar för tillväxt. Växjö är som många kommuner beroende av flera branscher. Skog och trä, digitalisering och den smarta staden med förändrade handelsmönster medför ett starkt behov av utvecklingsstöd. Vi måste fortsätta förbättra relationer och kommunala processer som väsentligt berör näringslivet. Handläggnings- och upphandlingstider måste kortas så att företagare väljer att etablera sig i vår kommun framför någon annan kommun. Bättre dialog mellan företag och kommun krävs om vi ska stiga i näringslivsranking.

Det finns en stor utvecklingspotential i kommunens landsbygd. Här kan kommun och region stötta mera. Företagandet runt lokala värden som mat, natur och evenemang kan höja värdet av kommunen som besöksdestination. Speciellt med internationella perspektiv. Här finns också utrymmet till hög självförsörjningsgrad. Flygplatsen Smaland Airport är därför på många sätt viktig för kommunens tillväxt, trygghet och utveckling.

Glappet mellan tillgänglig kompetens och näringslivets behov måste bearbetas med många perspektiv.

Det behövs skapas fler utbildningsinsatser, utveckling av mentorsstöd, lärlingsplatser och bättre matchning vid praktik och arbetsmarknads-anställningar. Lyckas vi är det här vi kan minska delar av bidragsberoendet.

Växande parallellsamhällen där kvinnor inte tillåts ta del av utbildning, fritid och arbete eller där kvinnor förhindras att jobba vilka tider som helst, måste motverkas. Fördomsfulla och antika normer som lämnar invandrade kvinnor och flickor åt rollen att laga mat, natta barn och hämta på förskola kan inte tillåtas växa sig fast i jämställdhetens Sverige. När uppdrag riktas för att utrikesfödda kvinnor ska komma i arbete måste vi samtidigt lägga fokus på att språkkunskap i svenska. Skapar vi träffsäkra utbildningar med samtidiga krav på och närvaro i SFI och praktik för invandrade så kan vi i framtiden sysselsätta allt fler arbetslösa. Genom att samtidigt motverka ålderism och erbjuda fler äldre att frivilligt ta del av omskolning och arbetsmarknadsinsatser så överförs viktiga attityder, kunskaper och värderingar till unga och invandrade.

Kvalitén på vuxenutbildningar måste säkerställas. Anordnare av vuxenutbildningar behöver mer frekvent granskas och genomlysas till kvalitet, innehåll och resultat. Utifrån elevers och arbetsgivares vittnesmål måste man befara att godkännandenivåer och betyg ibland avgörs godtyckligt. Av skäl som utbetalning av ersättning efter viss uppnådd nivå. Nyutexaminerade med stort bristande kompetens betyder att utförare inte alltid har bra kontroll och engagemang. Information, kontinuerligt lärarstöd och tillgång till relevant undervisningsmaterial och maskiner är väsentligt för den utbildade blir anställningsbar för längre tid.

Med digital ansökan av ekonomiskt bistånd måste vi ständigt vara på tå. Vi måste veta att bistånden söks under begränsad tid och inte på semester i land man en gång flydde ifrån. Vårt ansvar är att ha kontroll på skattemedel och utbetalningar. Vi behöver veta identiteter för att undvika utbetalningar till illegala och papperslösa som många gånger är del av organiserat kriminella. I mycket av det vi hör har berört ser vi att långvarig och återkommande tolkanvändning orsakar ett utanförskap som måste begränsas och motverkas.

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningmål	Ansvar	Finansiering
Utveckla kommunen som besöks- och matdestination	Växande och inkluderande	Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt	KS, Växjö och CO	1 mkr
Öka företagsetablering i Växjö	Växande och inkluderande	Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt	KS	Inom ram
Genomlys och förbättra processer som berör företagare och privatperson (tidsoptimera)	Växande och inkluderande	Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt	Alla nämnder och bolag	Inom ram
Fortsatt stöd till Smaland Airport	Växande och inkluderande	Växande näringsliv	KS	Inom ram
Öka motprestation för ekonomiskt bistånd	Växande och inkluderande	I Växjö kommun gäller full sysselsättning	KS	Inom ram
Sänk tolkkostnader- Koppla tolkanvändning till avstämning SFI	Växande och inkluderande	Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt	KS/NAV	Effektivisering 2 mkr
Säkerställ kunskap hos godkänd elev före utbetalning till utförare av vuxenutbildning	Växande och inkluderande	Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt	NAV	Inom ram
Utred fler möjliga målgrupper och anställningsformer för anställning inom omsorgen	Växande och inkluderande	Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt	KS, NAV, ON	Inom ram
Säkerställ verksamhetsmark och lokaltillgång i hela Växjö kommun	Växande och inkluderande	Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt	Alla nämnder och bolag	Inom ram

Mål	Nyckeltal
1. I Växjö kommun gäller full sysselsättning.	a) Förvärsarbetande invånare 20-64 år, andel (%) b) Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs, andel (%)
2. Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt	a) Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, index b) Förvärsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, vistelsetid 4-6 år, andel (%)

<p>3. Vägen till jobb och etablering ska vara kort</p>	<p>a) a) Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%) b) Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) c) Avvikelse från förväntat värde, förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%)</p>
--	--

Utbilda för ett livslångt lärande

En skola som ger rätt förutsättningar

Strategisk riktning – ökad trygghet ger ökade kunskaper

Vi har även i Växjö kommun en del problem i våra skolor. För att på allvar åtgärda problem med våld, mobbning, sexuella trakasserier samt etniska och religiösa motsättningar, vilka blivit allt vanligare i den svenska skolan, krävs det åtgärder som förändrar på djupet.

Samverkan mellan skola, socialtjänst och polis behöver fortsatt utvecklas. Den som utsätts för mobbing, hot eller begränsas av hedersrelaterat våld och förtryck får aldrig bli tveksam på om man verkligen har skolans och omgivningens fulla stöd.

Lärarna behöver större befogenheter att upprätthålla lugn och ro för studier i klassrummet. Elever som inte lyssnar på lärarens tillsägelser ska kunna flyttas till en jourklass eller jourkola tills de uppför sig väl och bedöms kunna återgå till vanlig klassrumsundervisning. Någon tidsbegränsning ska inte finnas. För särskilt våldsamma elever ska särskilda pliktskolor inrättas där fokus, förutom studier, ska ligga på normer och värderingar. Det ska naturligtvis vara nolltolerans mot vapen och droger på våra skolor. Vi behöver utveckla rutiner för att bli ännu bättre på att upptäcka detta.

För att säkerställa att endast behöriga elever och lärare befinner sig på skolorna ska det finnas skalskydd och låssystem med personliga tags, på liknande sätt som i våra bostadsområden. All personal ska årligen kontrolleras mot polisens belastningsregister för att säkerställa att grova brottslingar inte arbetar bland våra barn. Polisteam med narkotikahundar bör slumpmässigt söka igenom skolorna i jakt på illegala droger. Övervakningskameror ska installeras överallt där det behövs om det är möjligt enligt reglerna. Detta skulle förbättra lärarnas arbetsmiljö betydligt.

Vi behöver än en gång ta tag i problemen på Centrumskolan i Araby. Minskade elevgrupper kan vara en del av lösningen, men att flytta elever till andra skolor är inte någon lösning för eleverna. Vi behöver fortsatt säkerställa att elever erbjuds tid hos skolsköterska och kurator.

Modersmålsundervisningen behöver krympas och effektiviseras. En dansk undersökning visar att modersmålsundervisning inte gör någon nytta för lärandet. Teknik finns för att genomföra undervisning på distans. Man kan även samarbeta mer med andra kommuner. Om lagstiftningen inte hänger med är det den som behöver ändras. Här finns möjlighet till besparingar. Vi ger i uppdrag åt förvaltningen att spara 3 miljoner varje år de närmaste tre åren.

Enligt Sverigedemokraterna är det självklart att särskilt begåvade barn ska få anpassat stöd för individuell utveckling i en för dem anpassad skola, liksom det är för barn med särskilda behov att få tillgång till stöd i den anpassade grundskolan.

Sverigedemokraterna vill se en utjämning av resurser så att unga på mindre orter får större möjligheter att ta del av ett bredare utbud av kurser på kulturskolan. I de skolor där elevernas deltagande i kulturskolans aktiviteter är lågt bör man undersöka möjligheten att utöka utbudet med något som eleverna är intresserade av. Vi vill utreda möjligheten att ha fler aktiviteter nära den ort där eleverna bor.

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningmål	Ansvar	Finansiering
Förstärkning utsatta skolor ex Centrumskolans	Växande och inkluderande	En jämlik och likvärdig skola där alla barn och unga får den hjälp de behöver	UN	3 mkr
Stärk Kulturskolan – landsbygd och Studio 17	Växande och inkluderande	Skolan ska bidra till alla elevers välbefinnande	UN	2 mkr
Skolsköterska och kurator	Växande och inkluderande	Skolan ska bidra till alla elevers välbefinnande	UN	0,4 mkr
Stärk SVA för språkutveckling och elevers ökade måluppfyllelse	Växande och inkluderande	Alla barn ska stimuleras i sitt lärande	UN	4 mkr
Vidareutveckla samverkan mellan skola, socialtjänst och polis	Växande och inkluderande	Skolan ska bidra till alla elevers välbefinnande	UN	1 mkr
Åtgärder för nolltolerans mot vapen och droger i kommunens skolor	Trygghet och tillitsfullt	Skolan ska bidra till alla elevers välbefinnande	UN	Inom ram
Tillse att läromedel i pappersform finns som komplement till Ipad.	Trygghet och tillitsfullt	Alla barn ska stimuleras i sitt lärande	UN	Inom ram
Fortsatt satsning på anpassad skola för särskilt begåvade barn.	Trygghet och tillitsfullt	Alla barn ska stimuleras i sitt lärande	UN	Inom ram
Modersmål – Distansundervisning samverkan	Rättvist och ansvarstagande	Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	UN	Effektivisering 3 mkr

Mål	Nyckeltal
Alla barn ska stimuleras i sitt lärande och alla elever ska nå kunskapsmålen	<p>a) Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)</p> <p>b) Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)</p> <p>c) Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal</p>
En jämlik och likvärdig skola där alla barn och unga får den hjälp de behöver	<p>a) Elever i åk 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska, kommunala skolor, andel (%)</p> <p>b) Elever i åk 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)</p> <p>c) Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%)</p> <p>d) Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen (exkl. nyinvandrade och okänd bakgr.), lägeskommun, andel (%)</p> <p>e) Elever i åk. 9. genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, meritvärdespoäng</p> <p>f) Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, lägeskommun, andel (%)</p> <p>g) Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram (exkl. nyinvandrade och okänd bakgr.), lägeskommun, andel (%)</p>
Skolan ska bidra till barn och elevers välbefinnande	<p>a) Antal elever per skolsköterska</p> <p>b) Antal elever per skolkurator</p> <p>c) Skolenkäten, elever i åk 5: Känner du dig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)</p> <p>d) Skolenkäten, elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)</p> <p>e) Skolenkäten, elever i åk 5: Känner du att det finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur du mår, andel (%) som svarat "helt och hållet" eller "till stor del"</p> <p>f) Skolenkäten, elever i åk 8: Känner du att det finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur du mår, andel (%) som svarat "helt och hållet" eller "till stor del"</p> <p>g) Nettokostnad musik- och kulturskola, kr/inv</p>

Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd

Strategisk riktning – trygghet i samhället

Det Växjö vi ser växa fram är inte det som vi i generationer tillbaka har varit vana vid. I Sverigedemokraternas Växjö är trygghet och brottsprevention det absolut viktigaste vi har att arbeta med. Knark, våld och överfall måste bort från våra gator, parker och torg. Med årets facit av mord, skjutningar, droghandel, våld på skolor och rånöverfall har Växjös kommuninvånare påverkats i större omfattning än någonsin tidigare. Det står helt klart att vi behöver se en rad skärpta åtgärder. Civilsamhället drar sitt strå till stacken men Växjö kommun måste göra mer. Som ett komplement till Tisdagsgruppens och säkerhetsavdelning vi har behövs fler åtgärder.

Från hemmet och via skolor hamnar droghandel och vapen inte sällan som en del av våldet i staden. Åtgärder som att säkra endast behörigas tillträde till skolfastigheter och hålla skolans miljö fri från droger och vapen skulle öka polis, väktare och fältgruppers möjlighet att hålla stadskärnan fortsatt trygg och fri från kriminalitet. Det krävs fler områdesteam som stärker och strukturerar arbetet i utsatta områden som Teleborg, Lammhult, Braås och Araby. Men allt kan inte ske med ideella krafter. Vi behöver rakt igenom se att samhället tar krafttag för efterlevnad och respekt för svensk lag, demokrati och jämställdhet. För att inte människor ska begränsas i sin vardag krävs fortsatt utbyggnad av strategisk kamerabevakning och anställda som gör mer aktivt och utredande arbete för kommuninvånarnas trygghet. Vi behöver se fler i samverkan likt Växjö Charity med Tryggabilarna. Invånarna måste känna tillit till kommunens brottsförebyggande och brottsutredande kapacitet. Krävs det mer än polisen har resurs måste vi överväga funktioner som så när det går kan fungera som egen kommunpolis. Sverigedemokraterna avsätter totalt 22 miljoner för återskapande av trygghet och brottsprevention.

Staden växer men det har inte på länge den budget som avsätts för kommunens infrastruktur gjort. Personalens goda vilja behövs för att ens klara bara nödvändigt underhåll och minsta möjliga snöröjningsjour. Gatuplanering vid nybyggnation, trädplanteringar och parkeringsfickor skapar försvårad och fördyrad snöröjning och gatuskötsel. Vi behöver en översyn av rondeller för att granska dess dyra driftsunderhåll och säkerhetsrisker som hög och täckande utsmyckning medför i trafiken. Vid plantering av träd nära gator måste vi beakta trädens kommande storlek. Annars skapar vi oss framtida problem och kostnader.

En väl investerad satsning som kan begränsa personskada är att bemanna för att klara bättre snöröjning och gatuunderhåll som betydligt minskar riskerna för fallskador. Vilka vi alla vet är fördyrande för både omsorgsförvaltning, arbetsgivare och sjukhusvård. Skademinimera är ett gemensamt ansvar.

Säkerhetsriskerna inom kommunens IT-miljö ökar och det kräver att vi har ett starkt engagemang och aktiv bevakning från kommunens sida för att möta den nya hotbilden. Boende på landsbygden i kommunen har svårare att välja fossilfria eller kollektiva transportalternativ. Vi blir allt mer beroende av betryggande el-priser och god infrastruktur. I fred som kristid är det viktigt att medborgare i hela kommunen kan leva, arbeta, utvecklas och må bra. Även vid strömavbrott. Därför ser vi det självklart att avbryta kommande satsningar på vindkraft, solcellsparker och koldioxidinfångning. Ytterst osäkra satsningar som förstör närmiljö, hotar djurliv och folkhälsa. Vi förespråkar en framtid med stöd av vätagasalternativ och att VEAB följer utvecklingen av små modulära kärnkraftverk. Viktigt är också att ge invånarna relevanta råd för god beredskap i egen regi.

Sverigedemokraterna vill se Växjö Centrum utvecklas utmed delar av Växjösjöns strandpromenad.

Växjös begränsade handelscentrum kan förlängas med ett sjö-nära kultur- och shoppingstråk. Växjö kommun har fördelar som hade varit gynnsamma för ett trevligt inslag som ridande polis. Invånarna ska våga röra sig fritt till och från arbete och på fritiden. Tryggheten måste öka. Kommunala trygghetsresurser kan underlätta det arbetet genom att förhindra att unga dras in i droger och kriminalitet. På många sätt hänger allt ihop med hur vi satsar för att förbättra tillvaron i det offentliga rummet.

Med det i åtanke är det viktigt att vi gör bra konsekvensanalyser när vi utvecklar staden. Vi måste underlätta parkeringsproblematiken i Växjö. Parkeringsmodellen är underfinansierad och Sverigedemokraterna vill se parkeringsstrategi som välkomnar även bilisten till Växjö. Runt om i vår kommun ska central park, skogsmiljö och kulturellt värdefulla naturområden värnas som resurs för rekreation och umgänge. För att effektivt hålla flyttkedjor igång behöver vi stimulera byggande av lämpliga och prisvärda boende för äldre som vill sälja villan. Speciellt också på landsbygden. Vi vill låta landsbygden utvecklas naturligt. För att uppnå detta behöver vi förtydliga kraven för byggnationer och se över kommunens krav så privatpersoner inte förhindras utveckla landsbygden.

Vi måste effektivt nyttja kommunens alla lokaler och tillgänglig mark. Vid byggnation ska vi tänka igenom vilka vi bygger för och fler och svårare funktionsvariationer måste tas hänsyn till. Vi Sverigedemokrater vill bygga färre lådor och mer av vackert och harmoniskt utvecklande för individen i och runt om byggnader.

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningmål	Ansvar	Finansiering
Intensifiera arbete med brottsprevention och trygghetsskapande åtgärder	Trygghet och tillitsfullt	Samhällsplanering ska bidra till ökad trygghet	Alla bolag och nämnder	11 mkr
Stärkt underhåll av gator och cykelväg året om	Trygghet och tillitsfullt	Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	SBN	2 mkr
Utred beredskapsförråd	Trygghet och tillitsfullt	Samhällsplanering ska bidra till ökad trygghet	SBN	Inom ram

Bevara centrumnära skog, park och kulturellt värdefulla naturområden för rekreation och umgänge	Klimat och miljösmart	Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	SBN	Inom ram
Minskad politisk organisation	Rättvist och ansvarstagande	Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	KS	Effektivisering 5 mkr
Ta fram bilistvänlig parkeringsstrategi	Växande och inkluderande	Alla som bor, verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	SBN	Inom ram
Avbryt satsningar på solcellspark och vindkraft	Rättvist och ansvarstagande	Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	KS, VEAB	Effektivisering
Utred vätgasalternativ och framtid med små modulära reaktorer	Klimat och miljösmart	Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	KS, VEAB	Inom ram
Bevaka cybersäkerhet	Trygghet och tillitsfullt	Samhällsplanering ska bidra till ökad trygghet	KS	Inom ram
Öka användarvänlighet digitala hjälpmedel för politiker och tjänstemän	Trygghet och tillitsfullt	Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	KS	Inom ram

Mål	Nyckeltal
1. Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering	a) Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%) b) Andel av kommunal nybyggnation som är träbaserad (%) c) Energianvändning per invånare, kWh/inv d) Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv e) Fossila koldioxidutsläpp från

	<p>kommunkoncernen, ton</p> <p>f) Andel av VA-ledningsnätet som lagts om eller renoverats under året (%)</p> <p>g) Medborgarundersökningen - Skötsel av gång- och cykelvägar fungerar bra i kommunen, andel (%)</p> <p>h) Medborgarundersökningen - Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%)</p> <p>i) Medborgarundersökningen - Hämtningen av hushållsavfall fungerar bra, andel (%)</p> <p>j) Elbilsladdpunkter, totalt antal</p> <p>k) Andelen invånare som har högst 300 m till ett tillgängligt park- eller naturområde större än 0,5 hektar (%)</p>
2. Fler bostäder och minskad segregation bygger Växjö hållbart och helt	<p>a) Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året, antal/1000 inv.</p> <p>b) Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 inv.</p> <p>c) Antalet färdigställda bostäder utanför Växjö stad</p> <p>d) Antalet byggrätter i antagna detaljplaner</p> <p>e) Bostäder med bostadsrätter, antal/1000 inv</p>
3. Samhällsplaneringen ska bidra till en ökad trygghet	<p>a) Responstid (tid från 112-samtal till första resurs är på plats) för räddningstjänst, mediantid i minuter</p> <p>b) Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel (%)</p> <p>c) Trygghetsmätningen: Konkret känsla av otrygghet</p> <p>d) Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är ljus ute, andel (%)</p> <p>e) Anmälda brott om skadegörelse, antal/1 000 inv.</p>

Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv

Strategisk riktning – omsorg i toppklass

För en god och nära vård och omsorg är framtidens personalförsörjning avgörande. Äldre, sjuka och funktionsvarierade är oavsett ålder samhällets mest sårbara. Kommuner, regioner och privata vårdaktörer konkurrerar om samma människor att anställa. Ekvationen går inte ihop. Vi Sverigedemokrater ser ett akut behov att kliva utanför boxen och hitta lösningar som underlättar rekryteringen. För att omsorgen ska bli trygg och hålla hög patientsäkerhet måste personal i tjänst klara av svenska språket och vara regelbundet bakgrundskontrollerade. Ska vi kostnadsmässigt klara att anställa fler måste vi omfördela medel från ledarskap och administration till förmån för fler omsorgsfulla händer i dagligt och operativ verksamhet.

Personalen ska ha det bra på kommunens arbetsplatser. Med genomlysning och omorganisation vill vi ge mer inflytande och mindre minutstyrning för personalen i omsorgen. Ska vi lyckas få personal att stanna och jobba längre måste vi visa tillit och förtroende. I en optimal värld skapar vi även goda relationer till omsorgstagarnas anhöriga. Individens personliga behov och förutsättningar ska alltid stå i fokus. Integritet, intressen och sociala vanor från levnadshistoria ska tas hänsyn till. Även i det dagliga arbetet och i genomförandeplanerna. Där det är möjligt kan vi gärna ta stöd av välfärdsteknik. Speciellt om det kan skapa en ostörd tillvaro och individuella lösningar för individen. Pandemitiden lämnade våra äldre, funktionsvarierade och sjuka i en tillvaro av ensamhet och isolering. Inte ens föreningsliv och civilsamhälle kunde ge stöd. Vi behöver se mer social aktivitet även lov, högtid och sommarperiod. Sverigedemokraterna vill fortsatt se både ansvarsfulla studenter och pigga pensionärer i arbete med social stimulans och serviceuppdrag. Positiv utveckling inom omsorgen är avgörande för att klara framtidens personalförsörjning. Vi måste med alla tillgängliga medel öka tillgång till personal.

Sverigedemokraterna vill också se garanti för äldreboende och parbogaranti i Växjö kommun. Att varaktigt sammanboende ofrivilligt separeras till skilda hushåll för att den ene parten får plats på särskilt boende är inte att behandla våra äldre och svårt sjuka med värdighet. Individernas psykiska hälsa påverkas negativt av att separeras efter årtionden av liv tillsammans. Ingen ska riskera att bli undernärdd som bortglömd i omsorg, oroas att dö ensam eller som otrygg 91-åring nekas plats på äldreboende. Även omsorgstagare i långt liv med husdjur ska respekteras.

Äldre, sjuka och dementa måste ges social stimulans. Där kan demenshundar vara uppskattad resurs. Närhet till service, fin natur och förskola har god och stimulerande inverkan på människan. Vi behöver göra en plan för att långsiktigt se till att det finns bra utomhusmiljö eller motsvarande stimulans i våra särskilda boenden. h fortsatt breddutveckla kommun-rehab. Matupplevelsen för äldre kan och ska förbättras.

Kostnader kan minskas genom fler insatser på hemmaplan och mer nyttjande av digital välfärdsteknik. Samverkan med privata aktörer är ett gott komplement där socialt förebyggande arbete kompletterar kommunens ansvar. Social problematik, otrygghet, psykisk ohälsa, ensamhet och utanförskap är inte behovsområden som är unika för utsatta områden. Samordnade insatser behöver utvecklas och förstärkas i alla stadsdelar och i hela kommunen.

I takt med invandringen har vi sett fler och fler, framförallt kvinnor leva med begränsningar i fritt liv som tar sig olika uttryck i olika episoder av samhälle och liv. Oavsett i vilken ålder eller livssituation vi befinner oss måste samhället finnas där när du utsätts för svårigheter. Vi måste därför upptäcka hederskulturella problem i tidig fas och skydda kvinnor, barn och ungdomar från att berövas sina fria liv. Omfattning, konsekvenser och kostnader till följd av hedersförtryck, hedersvåld och annat våld i nära relation måste kartläggas och förebyggas. Det krävs konsekvenser för den som inte i rimlig mängd tar sin del av ansvar utifrån förmåga. Vi behöver göra fler insatser för föräldrars ökade kunskap om medansvar, jämställdhet och demokrati. För många som invandrat hit är livet i Sverige inte det man förväntade sig och information om möjligt återvandringsstöd ska ses som en självklarhet som lämpligen kan förläggas på Araby medborgarkontor

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningmål	Ansvar	Finansiering
Utveckla familjecentraler i fler stads- och kommundelar	Växande och inkluderande	Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas	NAV/UN	Inom ram
Inrätta funktion stärkt återvandringsstöd på Tallgården	Växande och inkluderande	Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas	KS, NAV	Inom ram
Säkerställ vällagad mat och valfrihet med kött, fisk, fågel eller vegetariskt alternativ varje dag i skola och omsorg	Växande och inkluderande	Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg och god välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov	SN	Inom ram
Fler skolsocionomer	Växande och inkluderande	Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg och god välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov	NAV/UN	1 mkr
Motverka hedersrelaterat våld och utsatthet	Växande och inkluderande	Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg och god välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov	ON, NAV, KS	Inom ram
Översyn för omorganiserad omsorg med	Tryggt och tillitsfullt	Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg och god	ON	Effektivisering 5 mkr

Samordnad, omfördelad och effektiviserad ledningsstruktur		välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov		
Satsning på fler händer i aktivt arbete i omsorgen med skift- och fältarbetande ledarskap	Rättvist och ansvarstagande	Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg och god välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov	ON	11 mkr
Ta fram en plan för stimulerande inne- och utemiljöer på särskilda boenden	Växande och inkluderande	Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg och god välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov	ON	1,2 mkr
Utöka tidiga samordnade och förebyggande insatser motsvarande Trygga mm	Rättvist och ansvarstagande	Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas	KS, NAV	1 mkr
Bygg trygghets- och seniorbostäder på landsbygdsorterna	Tryggt och tillitsfullt	Alla som bor, verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	KS	Inom ram
breddutveckla kommun-rehab	Tryggt och tillitsfullt	Alla som bor, verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	ON, NAV	Inom ram

Mål	Nyckeltal
1. Alla Växjöbor ska ha tillgång till en trygg och god välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov	a) Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) b) Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) c) Socialstyrelsen, äldre: Andel som upplever måltiden som en trevlig stund d) Brukarbedömning LSS helhet, andel %
2. Fattigdom och social utsatthet ska bekämpas	a) Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)

	<p>b) Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)</p> <p>c) Ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)</p> <p>d) Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen</p> <p>e) Barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd, andel (%)</p>
--	--

Möjliggöra en aktiv fritid

Strategisk riktning – ett engagerat civilsamhälle och starkare föreningsliv

Kultur- och idrott drabbades hårt av Coronapandemin. Föreningar vittnar än idag om svårigheten att locka tillbaka aktiva och ledare till deras verksamheter. Fortsatt arbete med utbildningar av ledare, prova-på-aktiviteter och inspirationsföreläsningar är nödvändigt för att stärka föreningslivet.

Sverigedemokraterna verkar för att utveckla en levande kultur och idrottsstad. Nationella värden som svensk kulturhistoria, högtider och traditioner ska i större grad lyftas fram och belysas. Ett tillgängligt kultur- och fritidsutbud har positiv inverkan på trygghet, gemenskap och välbefinnande, samt skapar förutsättningar för möten mellan människor i samhället. Alla som vill måste få utöva kultur och idrott. Även alla flickor. För att upptäcka och hjälpa den som begränsas av hedersrelaterat förtryck behöver vi säkerställa att verksamhetsföreträdare utbildas i hedersrelaterad problematik. Ungdomar och ledare ska känna sig trygga till och från sina aktiviteter. Utvecklingen med mordförsök på Arenastaden samt dödade blågula supportrar utomlands förfäras. Blir vi begränsade i vår vardag kommer folkhälsan drabbas än mer och än snabbare till det sämre. Medelmåttiga män ska inte vinna ädla medaljer som damidrottare. Sverigedemokraterna säger nej till en ny könstillhörighetslag.

Föreningar efterfrågar i allt större utsträckning fler timmar att träna på. Att inte veta i god tid var man ska förlägga träning tar tid och kraft. Vi vill möjliggöra fler timmars träning, också på kvällstid genom att installera belysning på arenor som idag helt saknar sådan. Skenande elpriser skall inte hindra ungdomar att få träna och tävla.

Vi behöver också inventera alla kommunens aktivitets- och mötesplatser. I satsningar och samverkan om badplatser och aktivitetsytor utomhus som gym och skateparker måste ansvar för skötsel och tillsyn tydliggöras. Medborgardialogerna har varit en god del av inventeringar men arbetet behöver fortsättas för att se vad som finns och vad som behövs för framtiden runt om i vår kommun.

Kommunens vackra Evedal är ett stycke av vår natur och kultur som ska tjäna ytterligare många generationer. En färdigställd upprustning genererar mervärde som besöksattraktion. Närbeläget vår attraktiva Kronobergs Slottsruin. Oavsett ålder och intressen har pandemin tydligt visat på behovet av fler utomhus mötesplatser och aktivitetsytor i i hela vår kommun. Vi behöver marknadsföra dem bättre då de alla stimulerar till rörelse och intryck. Barn och vuxna med funktionsvarianter måste också inkluderas. Rullstolsburna ska kunna delta i lek och aktiviteter. Det är en grundläggande rättighet. Vi behöver rullstolsgungor och annat av redskap för funktionsvarierades lekmöjlighet.

Föreningslivet är en viktig del av vårt samhälle. Och studieförbunden gör viktiga insatser. Det finns dock inget direkt likhetstecken mellan ett starkt civilsamhälle och studieförbundens statliga finansiering. Dagens folkbildningsväsende är bara en skugga av vad det en gång varit. Bildningsidealen har på många håll ersatts av volymjakt och fusk. En kommun ska syssla med kärnverksamhet och inte lägga pengar på

fritidsbank. Sådan sköter civilsamhället gratis genom föräldrakontakt och internets enorma och tillgängliga köp-sälj-byt och skänkes-marknader.

Motorintresset däremot är gemensamt för många av världens kulturer. Runt om i länet och landet läser vi om EPA-ungdomar och kommuner som skapar samlingsplatser för motorintresserad ungdom. Motorgårdar och lokaler där det kan skruvas och pratas om motorfordon är gynnsamma på många sätt. Sverigedemokraterna har länge påtalat att intressegruppen finns även i Växjö kommun och vi behöver i större grad ta möjligheten att värna om gemenskap för ungdomar med motorintresse.

Bäckaslöv kommer bli hemvist för Växjö kommuns nya Simhall om några år. Ett stort projekt som blir extra vanskligt att dra igång budgetåret 2024 som förväntas gå med underskott. Platsen är klar men inte innehåll. Vad vi fyller Simhallen med blir en fråga inför kommande budget.

Uppdrag	Målbild HV 2030	Riktningmål	Ansvar	Finansiering
Avyttra Fritidsbank	Rättvist och ansvarstagande	Alla som bor och verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	KFN	Effektivisering 2,5 mkr
Dra in stöd till studieförbunden	Rättvist och ansvarstagande	Alla som bor och verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	KFN	Effektivisering 2,4 mkr
Aktivt verka för att slottsruinen ska vara tillgänglig för allmänheten	Växande och inkluderande	En kultur- och fritidsutbud med mer bredd och spets	KS	Inom ram
Öka rörelse och tränings-möjligheter	Växande och inkluderande	Barn och ungas välbefinnande ska vara gott	KFN, SBN	Inom ram
Öka tryggheten och samverkan på arenastaden	Växande och inkluderande	Alla som bor och verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	Vöfab, KFN, KS	Inom ram
Lokaltutredning för motorintresserad ungdom	Växande och inkluderande	Alla som bor och verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	Vöfab, KFN, KS	Inom Ram
Fler lekredskap för funktionsvarierade	Växande och inkluderande	Alla som bor och verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	SBN	Inom Ram

Mål	Nyckeltal
<p>1. Växjöbor ska kunna delta i och uppleva en kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet</p>	<p>a) Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år b) Medborgarundersökningen - Bra möjlighet att nyttja kommunens idrotts- och motions-anläggningar, andel (%) c) Medborgarundersökningen - Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra, andel (%) d) Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%) e) Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år</p>
<p>2. I Växjö ska föreningar och civilsamhälle ges goda förutsättningar</p>	<p>a) Medborgarundersökningen - Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra, andel (%) b) Kommunens stöd till studieförbund, krona/inv, jämförbara kommuner c) Studieförbundens deltagartimmar inom kultur, antal/inv d) Deltagare i folkbildning - andel av befolkningen, kommun</p>

Ekonomisk redogörelse

Samhällsekonomiskt Perspektiv

Växjö kommun är en del av en global ekonomi och påverkas av såväl den nationella som den internationella utvecklingen. Enligt SKR:s ekonomirapport från oktober 2023 beräknas kommunsektorn i Sverige att visa negativa resultat både i år och 2024. I rapporten belyses kommunernas och regionernas ekonomiska situation och förutsättningar på några års sikt. Konjunkturinstitutet bedömer i sin senaste prognos från september 2023 att lågkonjunkturen fördjupas nästa år. Även andra aktörer spår en negativ utveckling under 2024.

Den globala ekonomin påverkas av två stora störningar, den tidigare covid-19-pandemin och Rysslands pågående anfallskrig mot Ukraina. En riskfaktor som tillkommit är utvecklingen i och runt Israel. Rysslands anfallskrig mot Ukraina har främst påverkat Sverige och Europa via högre råvarupriser. För att motverka den höga inflationen har världens centralbanker höjt styrräntorna kraftigt 2022–2023.

Låg global tillväxt och en nedgång för svensk BNP i år är konsekvenser av de senaste årens inflations- och ränteuppgång.

Till stor del kommer den högre prisnivån och de högre ränteutgifterna att bestå, vilket medför en ihållande urholkning av köpkraften för alla sektorer i ekonomin. Den höga inflationen ger kraftigt ökade pensionskostnader och höga prisökningar i verksamheterna. Inflationen är på väg ned även om det går trögt. Nedgången innebär dock inte sänkta priser utan en stabilisering av den nya höga prisnivån.

Trots en tydlig försvagning av svensk ekonomi ligger sysselsättningen på en mycket hög nivå, vilket delvis förklaras av att företag vill behålla personal då det råder brist på många kompetenser. Konjunkturedgången väntas inom kort ge ett tydligare avtryck på arbetsmarknaden. Detta innebär att både antalet arbetade timmar och antalet sysselsatta kommer att behöva anpassas till en svagare produktion. Sammantaget bedömer SKR att antalet sysselsatta kommer att minska några kvartal framöver men att det sker en återhämtning 2025–2027, dock inte tillbaka till dagens höga nivå för sysselsättningsgraden.

Den höga inflationen påverkade lönerörelsen våren 2023 och innebar att de avtalade lönerna steg i de avtal som tecknades. På arbetsmarknaden som helhet väntas lönerna enligt Konjunkturlönestatistiken höjas med 3,8 procent i år. Även nästa år väntas lönen stiga mer än genomsnittlig ökningstakt.

En ökning av lönesumma, såväl till följd av större antal timmar som högre löne- och pensionsnivåer skapar högre skatteunderlag för kommunerna. Skatteunderlaget ökade starkt 2022, men ökningstakten förväntas under 2023 bromsa in. Under 2024 bedöms lönesumman fortsatt utvecklas svagt vilket bromsar skatteunderlagets tillväxt. År 2025 – 2027 ökar skatteunderlaget ungefär i linje med det historiska genomsnittet, vilket förklaras av både stigande löner och fler arbetade timmar i ekonomin, drivna av konjunkturell återhämtning och en växande befolkning som lyfter arbetskraften och sysselsättningen. Köpkraften urholkas av höga prisökningar och uppvägs inte av den

nominella ökningen av skatteunderlaget – det reala skatteunderlaget minskar. 2025 beräknas det reala skatteunderlaget öka.

Förutsättningar för Växjö kommun

De viktigaste budgetförutsättningarna för Växjö kommun för 2024 – 2026 är utveckling av skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag, befolkningsutveckling, lönenivåer, pensionskostnader samt utveckling av den allmänna ränte- och prisnivån. Befolkningsutvecklingen har berörts i tidigare avsnitt och övriga förutsättningar kommenteras i respektive avsnitt nedan. För bedömning av det allmänna prisläget lutar sig Växjö kommun mot prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som publiceras av SKR.

För att beskriva Växjö kommun och kommunkoncernen och förmågan att upprätthålla en god ekonomisk hushållning används en finansiell analysmodell som bygger på fyra olika aspekter: Resultat och Kapacitet, Risk och Kontroll. Modellen ger förutsättningar att utifrån det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem och därigenom försöka klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

Resultat och Kapacitet

Dessa två aspekter svara på vilken balans kommunen har mellan kostnader och intäkter under året och över tid samt vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt. De nyckeltal som Växjö kommun valt att möta i dessa perspektiv är resultat, nettokostnadsutveckling, skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag, finansnetto samt skattefinansiering av investeringar.

Resultat och nettokostnadsutveckling

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns en balans mellan löpande intäkter och kostnader. Resultatet behöver därför över tiden vara positivt för att finansiera exempelvis investeringar och pensionsåtaganden. Det är också viktigt att det finns en buffert för att kunna möta konjunktursvängningar.

En stark ekonomisk utveckling de senaste åren ger ett bra utgångsläge för att klara svängningar orsakade av de osäkerheter som tidigare berörts. Även om detta också ger ett större handlingsutrymme de närmaste åren är förutsättningarna för att nå kommunfullmäktiges fastställda finansiella mål utmanande. Höga kostnader för pensioner och en hög nivå på inflation gör att kostnaderna förväntas öka i högre utsträckning än intäkterna.

Efter augusti 2023 lämnades en prognos för helåret som pekar mot ett resultat på 194 miljoner kronor. Den enskilt största förklaringen till resultatet är positiva skatteavräkningar och ett högre regleringsbidrag än budgeterat. Därtill prognosticerade nämnderna sammantaget ett bättre utfall än budgeterat.

2024 beräknas bli ett budgetår med fortsatt hög inflation, höga räntor och höga pensionskostnader. Dessa faktorer gör att ett resultat där intäkter överstiger kostnader bedöms svårt att uppnå utan oönskade konsekvenser på verksamheten. Lagstiftningen ger möjlighet att budgetera med ett underskott för årets resultat om kommunen kan hänvisa tillsynnerliga skäl.

2024 års höga pensionskostnader förväntas vara tillfälliga och i kombination med en stark finansiell ställning åberopas i denna budget synnerliga skäl för att besluta om en budget med underskott för året.

Årets resultat	Utfall	Utfall	Budget	Prognos	Budget	Plan	Plan
mnkr	2021	2022	2023	2023	2024	2025	2026
Årets resultat	234,0	230,0	25,0	194,0	-68,0	224,0	198,0

Verksamhetens nettokostnader i relation till skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning benämns nettokostnadsandel. Måttet visar i vilken mån skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning täcker de löpande kostnaderna. I detta mått ingår inte finansnettot med räntenetto och utdelning från bolagen. Växjö kommun lyfter utdelning från för att finansiera den löpande verksamheten. För att få en mer rättvisande bild av nettokostnadsandelen bör därför även finansnetto vara en del av denna beräkning.

För att klara en hållbar ekonomi bör denna understiga 100 procent. Med föreslagen budget beräknas nettokostnadsandelen utvecklas enligt tabellen nedan. Det budgeterade negativa resultatet för 2024 innebär att nettokostnaderna inkluderande finansnettot beräknas överstiga ett hundra procent. Som nämnts ovan ger förarbetena till kommunallagen möjlighet till ett planerat underskott under en begränsad tid.

Nettokostnadsutveckling	Utfall	Budget	Prognos	Budget	Plan	Plan
Procent	2022	2023	2023	2024	2025	2026
Verksamhetens nettokostnader dividerat med summan av skatteintäkter, generella	98,7	103,8	102,4	105,0	101,5	102,0
Verksamhetens nettokostnader dividerat med summan av skatteintäkter, generella	96,2	99,6	98,3	101,0	96,8	97,3

Risk och kontroll

Dessa två aspekter svarar på vilka finns risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet samt vilken kontroll ha kommunen över den ekonomiska utvecklingen. De nyckeltalen som mäts är soliditet, likviditet, nivå på utlåning och borgensåtagande. Kontrollen över ekonomisk utveckling kan fastställas genom budgetföljsamhet och prognossäkerhet.

De senaste åren har präglats av en god följsamhet mot budget, såväl på en övergripande nivå som hos enskilda nämnder. Detsamma gäller säkerheten i lämnade prognoser. I de fall avvikelser mot budget och prognos har förekommit förklaras dessa av oförutsedda händelser eller särskilda satsningar som funnits inom ramen för positiva ekonomiska resultat.

Soliditet

Den långsiktiga betalningsförmågan mäts genom soliditeten som visar hur stor andel av kommunens tillgångar som finansieras med eget kapital. Soliditeten är beroende av resultatutvecklingen och förändring av tillgångar och skulder. Starka resultat har lett till en god soliditet i Växjö kommun.

Soliditet	Utfall	Utfall	Utfall	Budget	Budget
Procent	2020	2021	2022	2023	2024
Eget kapital dividerat med totalt kapital	27%	30%	32%	32%	35%

Likviditet

Balanslikviditeten beskriver betalningsförmågan inom det närmaste året. Likviditet krävs för att klara av stora utbetalningar under året exempelvis löner, hyror, pensioner och större investeringar. Den finansiella beredskapen i Växjö kommun bedöms vara mycket god och beräknas med föreslagen budget bibehållas på en hög nivå.

Gemensam finansiering och kommunövergripande poster

Växjö kommuns verksamhet finansieras till största del av skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag. Dessa poster bildar budgetposten gemensam finansiering.

Budgetposten kommunövergripande poster utgörs av centralt budgeterade kostnader för pensioner och avtalsenlig lönekostnadsökning samt finansnetto och internränta. Bidrag till kommunalförbundet Värends räddningstjänst ingår i denna budgetpost.

Gemensam finansiering och kommunövergripande poster	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
miljoner kronor	2022	2023	2024	2025	2026
Skatteintäkter	4 590	4 739	4 922	5 200	5 425
Inkomstutjämning	1010	1096	1 173	1 215	1 288
Kostnadsutjämning	- 213	- 210	- 208	- 214	- 225
Regleringsbidrag	265	152	299	234	204
LSS-utjämning	51	56	64	65	65
Fastighetsavgift	190	197	194	194	194
Summa skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	5 893	6 030	6 444	6 694	6 951
Pensioner netto (inkl finanskostnad och löneskatt) †)	- 187	- 159	- 214	0	0
Finansnetto (exkl finansiell kostnad pensioner) †)	196	381	372	361	360
Löne/entreprenadkompensation samt PO mm	0	- 100	- 376	- 552	- 739
Kapitalkostnader (avskrivning och ränta) för investeringar till och med året före budgetår			- 147	- 155	- 171
Kapitalkostnader (avskrivning och ränta) för investeringar innevarande budgetår			- 23	- 31	- 34
Internränta 2)	25	35	37	33	39
Värends räddningstjänst	- 91	- 69	- 70	- 70	- 70
Övriga poster	- 60	0	- 9	- 9	- 9
Summa kommunövergripande poster	- 117	88	- 431	- 424	- 624
Exploateringsverksamhet	5	63	36	116	108
SUMMA TOTALT	5 781	6 180	6 049	6 386	6 435

†) Finansiell kostnad pensioner ingår ovan inte i posten Finansnetto utan i posten Pensioner. Pensionsbeloppet är ett netto av bruttokostnad och intäkt kalkylerad del av nämndernas PO-pålägg som avser pensionerna.

2) Kommunens nämnder debiteras en intern ränta för kapital som investeras i anläggningar och inventarier. Internräntesatsen är 2,5 procent. Från och med budget 2024 budgeteras både kostnad och intäkt för internränta hos Gemensam finansiering.

Skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag

Beräkningen av budgeten för skatteintäkter, kommunal utjämning och generella statsbidrag bygger på SKR:s skatteunderlagsprognos per oktober 2023.

Skattesatsen i Växjö kommun är oförändrad och uppgår under 2024 till 20,19 procent. Medelskattesatsen för kommuner i riket 2023 är 20,67 procent.

Personal och pensioner

Personalkostnaderna är den största kostnadsposten i kommunens samlade budget. Det motsvarar drygt 70 procent av nettokostnaden. Den kalkylmässiga kostnadsökningen för avtalsenlig lönerrevision som ingår budget vilar på en bedömning som Växjö kommun har gjort av kommande lönerörelser.

Pensionskostnaderna är beräknade i enlighet med pensionsförvaltarens prognos. Växjö kommun kommer enligt den finanspolitiska inriktningen att minska den försäkringsbara delen av pensionsskulden.

Mot bakgrund av det ekonomiska läget skjuts den planerade inlösen för den försäkringsbara delen i pensionsskulden som fastställts i 2022 års budget upp till 2025. Det fastställda målet ska vara uppfyllt 2040 och bedömningen är att Växjö kommun kommer att uppfylla målet.

Finansnetto

Kommunen har ett positivt finansnetto som till största del består av utdelning, ränteintäkter vid utlåning och borgensavgifter från de kommunala bolagen samt räntekostnader och finansiell kostnad pensioner.

Finansnetto ¹⁾	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
miljoner kronor	2022	2023	2024	2025	2026
Utdelning bolagen	111	246	223	213	213
Borgensavgifter bolagen	68	77	71	73	75
Återbäring kommuninvest	7	3	3	1	3
Ränteintäkter	40	63	90	86	87
Övriga finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Summa finansiella intäkter	226	389	387	373	378
Finansiell kostnad pensioner (inkl löneskatt)	-38	-125	-115	-38	-23
Aktieägartillskott Wexnet via VKAB	0	0	0	0	0
Räntekostnader	-9	-7	-13	-14	-17
Övriga finansiella kostnader	-23	-1	-2	2	-1
Summa finansiella kostnader	-70	-133	-129	-50	-41
SUMMA TOTALT FINANSNETTO	156	256	257	322	337

¹⁾ Finansiell kostnad pensioner ingår i finansnettot i denna uppställning.

Utdelning från bolagen inom VKAB

Utdelning från bolagen bidrar till finansieringen av Växjö kommuns verksamhet.

Utdelning från bolagen ^{*)}	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
Miljoner kronor	2022	2023	2024	2025	2026
Växjö Kommunföretag AB, VKAB	0,0	16,0	23,0	23,0	23,0
Växjö Energi AB, VEAB koncernen	4,9	99,9	99,9	99,9	99,9
Videum AB	7,5	-	-	-	-
Vidingehem AB	0,0	80,0	70,0	70,0	70,0
Växjöbostäder AB	98,9	-	-	-	-
Växjö fastighetsförvaltning AB, Vöfab	0,0	50,0	30,0	20,0	20,0
SUMMA TOTALT	111,3	245,9	222,9	212,9	212,9

^{*)} År 2021 och 2022 i ovanstående tabell omfattar den gamla bolagsstrukturen. Från och med 2023 tas utdelningen utifrån den nya strukturen. Där byter Växjöbostäder namn till Vidingehem och Videum försvinner

Resultatutjämningsreserv

Enligt kommunlagen (2017:725 kap 11) ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen och om kommunen har en resultatutjämningsreserv ska riktlinjerna omfatta hantering av denna. Växjö kommun har en ekonomistyrningsprincip som reglerar hantering av resultatutjämningsreserv.

Enligt kommunallagen (11 kap 14 §) får medel från en resultatutjämningsreserv användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Beslut om disponering av medel från RUR kan göras i samband med budget eller i samband med årsredovisningen.

Två kriterier ska vara uppfyllda. Balanskravsresultatet ska vara negativt och RUR får användas för att nå upp till ett nollresultat. Konjunkturläget bestäms av nivån på ekonomisk aktivitet i förhållande till en trend eller en jämviktsnivå. Vid ett negativt balanskravsresultat och då tecken på en lågkonjunktur föreligger kan kommunfullmäktige besluta att ta RUR i anspråk. Ett riktvärde när detta inträffar är när SKR's senast tillgängliga prognoser för rikets underliggande skatteunderlagsutveckling (årlig utveckling) understiger SKR's senaste prognos för prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Detta innebär att skatteunderlagets utveckling inte fullt ut förväntas täcka den kommunala verksamhetens ökade kostnader.

Resultatutjämningsreserv mnkr	2022	2023
Ingående RUR	0,0	153,0
Reservering till RUR	153	0
Disponering av RUR	0	0
Utgående RUR	153	0

Enligt riktlinjerna får maximalt 114 miljoner kronor disponeras ur RUR under 2023. Återstående medel kan tas i anspråk nästkommande år. I budget för Växjökommun 2024 ianspråk tas inte RUR för att täcka budgeterat underskott utan hänvisas i stället till synnerliga skäl.

Motivering synnerliga skäl

Enligt kommunallagen ska en budgetupprättas så att intäkter överstiger kostnader. I vissa fall har ett frångående från kravet att återställa det egna kapitalet ansetts vara mycket väl motiverat, vid så kallade synnerliga skäl. Det är tillåtet att budgetera med ett underskott för årets resultaträkning om man kan hänvisa till synnerliga skäl. I förarbetena till lagreglerna ges några exempel på situationer som kan vara sådana skäl. Ett sådant skäl är en finansiell ställning som är så stark att det är försvarbart med ett planerat underskott som är tillfälligt. Växjökommuns finansiella ställning är mycket stark. Eget kapital översteg i bokslutet 2022 två miljarder kronor och pensionsskulden inkluderas i balansräkningen enligt fullfonderingsmodellen. Såväl likviditet som soliditet

är god och kommunen har inga egna låneskulder. Det kan även enligt förarbetena finnas andra skäl som i kombination med en god ekonomisk hushållning motiverar synnerliga skäl. Ett sådant skäl bedöms vara den höga inflationen i Sveriges om får en stor påverkan på kommunens pensionskostnader under 2024. Dessa beräknas minska kraftigt från 2025 och det negativa resultatet som budgeteras för innevarande år är därför tillfälligt.

Nämndernas nettokostnader och förändring ramar

Nämndernas nettokostnadsökning uppgår under 2024 till 108,8 miljoner kronor. Under kommande två år tillförs enligt plan ytterligare 46 respektive 74,5 miljoner kronor till nämnderna. Nämnderna tillförs medel för demografi samt ökade lokalkostnader.

Förändring nämnders driftskostnadsram jämfört med föregående budgetår miljoner kronor	Budget	Plan	Plan
	2024	2025	2026
Samhällsbyggnadsnämnden			
Resurstillskott	-8,8	0,0	0,0
Effektivisering	2,3		
Summa	-6,5	0,0	0,0
Kommunfullmäktige			
Resurstillskott	0,0	0,0	0,0
Effektivisering	0,0		
Summa	0,0	0,0	0,0
Kommunens revisorer			
Resurstillskott	0,0	0,0	0,0
Effektivisering	0,0		
Summa	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen			
Resurstillskott	-27,3	0,0	-1,0
Effektivisering	14,5		
Summa	-12,8	0,0	-1,0
Kultur- och fritidsnämnd			
Resurstillskott	-2,8	-8,0	-1,0
Effektivisering	4,9		
Summa	2,1	-8,0	-1,0
Miljö- och byggnämnden			
Resurstillskott	0,0	0,0	0,0
Effektivisering	0,0		
Summa	0,0	0,0	0,0
Nämnd för arbete och välfärd			
Resurstillskott	-9,3	-8,0	-7,0
Effektivisering	1,5		
Summa	-7,8	-8,0	-7,0
Omsorgsnämnd			
Resurstillskott	-31,5	-14,5	-13,5
Effektivisering	5,0		
Summa	-26,5	-14,5	-13,5
Servicenämnden			
Resurstillskott	-4,5	-2,0	-2,5
Effektivisering	0,0		
Summa	-4,5	-2,0	-2,5
Utbildningsnämnd			
Resurstillskott	-53,3	-13,5	-49,5
Effektivisering	0,5		
Summa	-52,8	-13,5	-49,5
Valnämnd			
Resurstillskott	0,0	0,0	0,0
Effektivisering	0,0		
Summa	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnd			
Resurstillskott	0,0	0,0	0,0
Effektivisering	0,0		
Summa	0,0	0,0	0,0
Ej nämndstillelad effektivisering 2023-2024	0,0		
SUMMA TOTALT	-108,8	-46,0	-74,5

Driftbudgetramar

Kommunens nämnder och styrelser planerar sin verksamhet utifrån givna budgetramar och koncerngemensamma budgetanvisningar.

Nämndernas driftbudgetramar (1,3) samt del av kapitalkostnadsbudget (2)	Budget	Budget	Plan	Plan
miljoner kronor	2023	2024	2025	2026
Driftram Samhällsbyggnadsnämnden	-200	-116	-116	-116
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		-91	-96	-106
Totalt Samhällsbyggnadsnämnden	-200	-207	-211	-221
Driftram Kommunfullmäktige	-12	-12	-12	-12
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		0	0	0
Totalt Kommunfullmäktige	-12	-12	-12	-12
Driftram Kommunens revisorer	-3	-3	-3	-3
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		0	0	0
Totalt Kommunens revisorer	-3	-3	-3	-3
Driftram Kommunstyrelsen	-313	-321	-321	-322
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		-5	-5	-6
Totalt Kommunstyrelsen	-313	-326	-326	-328
Driftram Kultur- och fritidsnämnden	-213	-206	-214	-215
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		-5	-5	-6
Totalt Kultur- och fritidsnämnden	-213	-210	-219	-220
Driftram Miljö- och byggnämnden	-1	-1	-1	-1
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		0	0	0
Totalt Miljö- och byggnämnden	-1	-1	-1	-1
Driftram Nämnd för arbete och välfärd	-748	-756	-764	-771
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		0	0	0
Totalt Nämnd för arbete och välfärd	-748	-756	-764	-771
Driftram Omsorgsnämnden	-1616	-1640	-1655	-1668
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		-2	-2	-2
Totalt Omsorgsnämnden	-1616	-1642	-1657	-1670
Driftram Servicenämnden	-334	-305	-307	-309
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		-34	-36	-40
Totalt Servicenämnden	-334	-339	-343	-349
Driftram Utbildningsnämnden	-2709	-2752	-2766	-2815
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		-10	-10	-11
Totalt Utbildningsnämnden	-2709	-2762	-2776	-2827
Driftram Valnämnd	0	0	0	0
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		0	0	0
Totalt Valnämnd	0	0	0	0
Driftram Överförmyndarnämnden	-5	-5	-5	-5
<i>del av kapitalkostnadsbudget</i>		0	0	0
Totalt Överförmyndarnämnden	-5	-5	-5	-5
Ej nämndstilldelad effektivisering	0	0	0	0
SUMMA TOTAL DRIFTBUDGET	-6 155	-6 117	-6 163	-6 237
SUMMA KAPITALKOSTNADSBUDGET (GF)	0	-147	-155	-171

1) Presentera sexklusive kapitalkostnader från 2024, dvs ramen för 2023 inkluderar både drift- och kapitalkostnader

2) Totala kapitalkostnaden redovisas i tabell för Gemensam finansiering

3) Ramen per nämnd för 2023 inkluderar från och med budget 2024 tilläggsanslag för löner och entreprenadkompensation. Dessa poster redovisades tidigare under gemensam finansiering.

Helägda kommunala bolag i VKAB-koncernen

De kommunala bolagen är en del av kommunens samlade verksamhet. VKAB-koncernen består av moderbolaget samt fyra helägda dotterbolag.

Finansiella mål för kommunala bolag

Finansiella mål för nästkommande år är fastställda i nya ägardirektiv för Växjöbostäder AB under namnändring till Vidingehem AB samt Växjö fastighetsförvaltning AB, Vöfab. På motsvarande sätt kommer kommunfullmäktige att fastställa de finansiella målen i ägardirektiv för Växjö Energi AB.

Investeringsplan

Till budget 2024 har en ny investeringsprocess implementerats. Denna process ligger till grund för beslut om investeringar på övergripande nivå. För enskilda investeringar överstigande 20 miljoner gäller fortsatt särskilt beslut i kommunfullmäktige innan arbete påbörjas.

Investeringsplanen är en översikt av beslutade investeringar samt investeringar under politisk beredning. Förändringar kan komma att ske löpande under perioden.

VKAB-koncernen, del av investeringsportfölj – beslutad

Tabellen visar utgifter kopplade till beslutade investeringar med driftsättningsår budgetåret och planåren.

VKAB-koncernen investeringsplan, mkr	2024	2025	2026
Växjö Energi AB	94	246	128
Växjö Energi Elnät AB	80	76	66
Wexnet AB	63	65	76
VÖFAB	588	768	532
Varav verksamhetslokaler †	564	753	518
Vidingehem AB	359	520	473
Varav verksamhetslokaler †	114	135	43
Summa	1185	1675	1275

† Varav största beställare är nämnderna i Växjö kommun

VKAB-koncernen, del av investeringsportfölj – under politisk beredning

Tabellen visar utgifter kopplade till investeringar under politisk beredning.

VKAB-koncernen investeringsplan, mkr	2024	2025	2026
Växjö Energi AB	0	0	19
Växjö Energi Elnät AB	0	0	0
Wexnet AB	0	0	0
VÖFAB	15	365	640
Varav verksamhetslokaler †	15	365	640
Vidingehem AB	0	10	21
Varav verksamhetslokaler †	0	10	21
Summa	15	375	680

† Varav första beställare är nämnderna i Växjö kommun

Växjö kommuns nämnder, del av investeringsportfölj – beslutad

Tabellen visar utgifter kopplade till beslutade investeringar med driftsättningsår budgetåret och planåren. Redovisningen nedan är per nämnd, i rollen som beställare. Investeringen i verksamhetslokaler sker i fastighetsbolag

Investeringsplan per beställare/ nämnd, mkr	2024	2025	2026
Kultur- och fritidsnämnden	103	106	7
Varav verksamhetslokaler 1)	76	100	6
Övriga investeringar	27	5	1
Nämnden för arbete och välfärd	22	42	6
Varav verksamhetslokaler 1)	21	41	6
Övriga investeringar	1	1	0
Omsorgsnämnden	73	113	43
Varav verksamhetslokaler 1)	68	108	43
Övriga investeringar	5	5	0
Samhällsbyggnadsnämnden	441	529	317
Varav verksamhetslokaler 1)	0	0	0
Övriga investeringar	441	529	317
Servicenämnden	44	47	47
Varav verksamhetslokaler 1)	4	7	7
Övriga investeringar	40	40	40
Utbildningsnämnden	518	559	411
Varav verksamhetslokaler 1)	464	545	398
Övriga investeringar	54	14	13
Kommunstyrelsen	2	11	11
Varav verksamhetslokaler 1)	1	11	11
Övriga investeringar	1	0	0
Summa	1203	1405	841

1) Investeringar i verksamhetslokaler genomförs nästan uteslutande av Vöfab och Vidingehem

Växjö kommuns nämnder, del av investeringsportfölj – under politisk beredning

Tabellen visar utgifter kopplade till investeringar under politisk beredning. Redovisningen nedan är per nämnd, i rollen som beställare. Investeringen i verksamhetslokaler sker i fastighetsbolag.

Investeringsplan per beställare/ nämnd, mkr	2024	2025	2026
Kultur- och fritidsnämnden	5	210	210
Varav verksamhetslokaler 1)	5	210	210
Övriga investeringar	0	0	0
Nämnden för arbete och välfärd	0	0	1
Varav verksamhetslokaler 1)	0	0	0
Övriga investeringar	0	0	1
Omsorgsnämnden	0	10	26
Varav verksamhetslokaler 1)	0	10	21
Övriga investeringar	0	0	5
Samhällsbyggnadsnämnden	0	0	0
Varav verksamhetslokaler 1)	0	0	0
Övriga investeringar	0	0	0
Servicenämnden	0	55	200
Varav verksamhetslokaler 1)	0	55	200
Övriga investeringar	0	0	0
Utbildningsnämnden	46	100	230
Varav verksamhetslokaler 1)	10	100	230
Övriga investeringar	36	0	0
Kommunstyrelsen	0	0	0
Varav verksamhetslokaler 1)	0	0	0
Övriga investeringar	0	0	0
Summa	51	375	667

1) Investeringar i verksamhetslokaler genomförs nästan uteslutande av Vöfab och Vidingehem

Finansiella rapporter

Resultatbudget

Resultatbudgeten visar i sammandrag samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Årets resultat visar förändringen av eget kapital enligt balansräkningen.

Resultatbudget miljoner kronor	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	1505	1263	1236	1316	1308
Verksamhetens kostnader	-7 172	-7 374	-7 832	-7 906	-8 165
Avskrivningar	-152	-150	-173	-203	-233
Verksamhetens nettokostnader	-5 819	-6 261	-6 769	-6 793	-7 090
Skatteintäkter	4 590	4 739	4 922	5 200	5 425
Generella statsbidrag och utjämnig	1 303	1 291	1 522	1 494	1 526
Verksamhetens resultat	74	-231	-325	-99	-139
Finansiella intäkter	227	389	385	375	378
Finansiella kostnader	-71	-133	-128	-52	-41
Årets resultat	230	25	-68	224	198

Balansbudget

Balansbudgeten visar i sammandrag kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång.

Balansbudget miljoner kronor	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Anläggningstillgångar	4 406	4 598	4 992	5 219	5 358
Immateriella anläggningstillgångar	10	9	4	1	0
Materiella anläggningstillgångar	2 841	2 880	3 238	3 468	3 608
Finansiella anläggningstillgångar	1 555	1 709	1 750	1 750	1 750
Omsättningstillgångar	2 971	2 331	2 448	2 411	2 444
Förråd med mera	7	6	7	7	7
Exploateringsområden	401	301	441	454	473
Fordringar	946	703	950	950	950
Kassa och bank	1 617	1 321	1 050	1 000	1 014
Summa tillgångar	7 377	6 929	7 440	7 630	7 802
Eget kapital	2 341	2 217	2 596	2 820	3 018
varav årets resultat	230	25	- 68	224	198
Avsättningar pensioner	1 388	1 600	1 431	1 360	1 280
Andra avsättningar	19	89	150	150	150
Långfristiga skulder	1 474	1 367	1 050	1 050	1 050
Kortfristiga skulder	2 055	1 656	2 213	2 250	2 304
Summa eget kapital, avsättningar, skulder	7 377	6 929	7 440	7 630	7 802
Panter och ansvarsförbindelser					
Borgen och ställda säkerheter	7 910	7 900	8 300	8 300	8 300
Pensionsförpliktelser	15	24	15	14	7

Bilaga 1: Indikatorer för god ekonomisk hushållning

I kommunallagen fastställs att kommuner ska ta fram särskilda mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Indikatorerna för god ekonomisk hushållning belyser både finansiella och verksamhetsmässiga aspekter. God ekonomisk hushållning innebär för Växjö kommun en hållbar utveckling och ett effektivt resursutnyttjande. Verksamheten ska vara inriktad mot ett långsiktigt hållbart samhälle såväl ekonomiskt som socialt och miljömässigt. Verksamheten ska bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt där samband finns mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter

Bilagan beskriver varför indikatorerna anses ha betydelse för en god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning bygger på en samlad bedömning av de utvalda indikatorerna. Om hälften av indikatorerna går i rätt riktning eller är minst i nivå med jämförbara kommuner anses kommunen ha god ekonomisk hushållning. Urvalet av indikatorer utgår dels från att nyckeltalet ska spegla god ekonomisk hushållning, dels att det ska mäta något som kommunen har rådighet över.

Växjö kommun har två finansiella mål som fungerar som indikatorer för god ekonomisk hushållning. Båda behöver vara uppnådda för att kommunen ska anses ha god ekonomisk hushållning.

Indikator	Påverkan på god ekonomisk hushållning
Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara 1,5 procent av summan av skatteintäkter och utjämning	För att det finansiella handlingsutrymmet på kort och lång sikt inte ska försvagas sätts resultatmålet på 1,5 procent.
Effektiviteten ska öka och vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer	Kostnadseffektivitet i verksamheterna innebär att skattemedel används effektivt, vilket skapar förutsättningar att växa, investera och utveckla verksamheten till nytta för medborgarna.
Avkastning på totalt kapital i VKAB-koncernen (procent i förhållande till budgeterad nivå)	Avkastning på totalt kapital visar hur effektivt VKAB-koncernens dotterbolag använder sina tillgångar för att skapa förräntning i syfte att leverera beslutad utdelning.
Förvärvsarbetande invånare 20–64 år (%)	Arbete är en viktig faktor för den enskilde individen samt för kommunens utveckling och ekonomiska förutsättningar.
Andel hushåll som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd	Fler med egen försörjning stärker berörda individers inkludering och samhällets sammanhållning. Om fler lämnar ekonomiskt bistånd frigörs resurser till att förebygga utanförskap.
Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20–64 år, vistelsetid 4–6 år, (%)	Arbete är en viktig faktor för snabb etablering och social integration samt för kommunens utveckling och ekonomiska förutsättningar.
Andelen gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år	Genomförd utbildning är en förutsättning för att vara en aktiv samhällsmedborgare med egen försörjning.
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, avvikelse från modellberäknat värde (lägeskommun)	Genomförd utbildning är en förutsättning för att vara en aktiv samhällsmedborgare med egen försörjning. Att individer kommer till sin rätt oavsett bakgrund bidrar till en positiv samhällsutveckling.
Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen	Minskad miljöpåverkan leder till lägre förbrukning av naturresurser och minskade kostnader för hela samhället, på kort och lång sikt.
Sjukfrånvaro, andel av den tillgängliga ordinarie arbetstiden	Genom friska medarbetare når vi högre måluppfyllelse, hälsa för den enskilde och bättre ekonomi.

Bilaga 2: Presentation per nämnd investeringar 20 miljoner eller mer

Nedan presenteras de investeringar med driftsättningsår budgetåret eller planåren som har en total utgift på 20 miljoner kronor eller mer. För dessa investeringar krävs separata beslut i kommunfullmäktige.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden						
Investering	Investeringsutgift (tusen kronor)					
	Totalutgift	Tom. 2023-12	2024	2025	2026	Tom budgetperioden
3 nya Fotbollplaner (samt nytt klubbvallen)	30 000	0	10 000	20 000	0	30 000
Bibliotekets ombyggnad	20 000	10 000	10 000	0	0	20 000
Fotbollshallens renovering	82 003	2 003	30 000	50 000	0	82 003

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen						
Investering	Investeringsutgift (tusen kronor)					
	Totalutgift	Tom. 2023-12	2024	2025	2026	Tom budgetperioden
Kommunskivvi, Pannan	20 000	0	0	10 000	10 000	20 000

Servicenämnden

Servicenämnden						
Investering	Investeringsutgift (tusen kronor)					
	Totalutgift	Tom. 2023-12	2024	2025	2026	Tom budgetperioden
IT-investering/tjänster till verksamheterna	120 000	0	40 000	40 000	40 000	120 000

Nämnden för arbete och välfärd

Nämnden för arbete och välfärd						
Investering	Investeringsutgift (tusen kronor)					
	Totalutgift	Tom. 2023-12	2024	2025	2026	Tom budgetperioden
Gruppboende Ingeblad	40 000	0	5 000	25 000	0	40 000
Lokal till Parkallén (inhyring/vidareutlaga lokal)	25 000	0	5 000	15 000	5 000	25 000

Omsorgsnämnden

Omsorgsnämnden						
Investering	Investeringsutgift (tusen kronor)					
	Totalutgift	Tom. 2023- t2	2024	20 25	20 26	Tom budgetperioden
Gruppboende HSB, Våglanaden	45 000	0	45 000	0	0	45 000
Nytt särsk boende SOL	50 000	0	10 000	100 000	40 000	150 000

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden						
Investering	Investeringsutgift (tusen kronor)					
	Totalutgift	Tom. 2023- t2	2024	20 25	20 26	Tom budgetperioden
Arpaåsd grundskola (träningsskola) - nya lokaler	19 800	15 200	38 000	8 100	0	19 800
Furulå skolan - nybyggnation skola, kök och sport hall	397 000	30 993	94 807	198 250	40 750	392 000
Gemla förskola - nybyggnation vid Gelaskärv	75 794	794	30 000	45 000	0	75 794
Haga viks skolan (kök och sport hall)	383 800	252 879	100 921	0	0	383 800
Inventarier	44 000	0	24 000	10 000	10 000	44 000
Lammhults förskola - byggnation i högskadels före detta lokaler	73 500	40 000	33 500	0	0	73 500
Ny förskola på Öster	8 190	1 900	0	0	0	1 900
Parkvägen Ingelstad - byggnation av ny förskola	80 000	0	0	0	80 000	80 000
Ryttlagården - byggnation av ny förskola	80 000	0	0	40 000	40 000	80 000
Tälsberg Centrum - rivning och nybyggnation	350 211	211	0	150 000	200 000	350 211
Ulriksbergsskolan	282 288	217 248	45 040	0	0	282 288
Ulemjö - upprustning av förskola- och skolgårdar	25 000	0	5 000	5 000	5 000	15 000
Åby skola - byggnation av kök, basrum och ulemjö	80 484	484	10 000	25 000	25 000	80 484

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden						
Investering	Investeringsutgift (tusen kronor)					
	Totalutgift	Tom. 2023- t2	2024	20 25	20 26	Tom budgetperioden
Seläggning, dagvatten mm, 2024	35 300	0	35 300	0	0	35 300
Seläggning, dagvatten mm, 2025	38 100	0	0	38 100	0	38 100
Seläggning, dagvatten mm, 2026	28 100	0	0	0	28 100	28 100
Syle maskiner gata park, 2025	58 225	0	0	58 225	0	58 225
Syle maskiner gata park, 2026	33 200	0	0	0	33 200	33 200
Park, lekplatser mm, 2024	20 400	0	20 400	0	0	20 400
Park, lekplatser mm, 2025	92 972	0	0	92 972	0	92 972
Park, lekplatser mm, 2026	42 838	0	0	0	42 838	42 838
Trä likå kethal, cykelfrämjande, 2024	8 100	0	8 100	0	0	8 100
Trä likå kethal, cykelfrämjande, 2025	98 700	0	0	98 700	0	98 700
Trä likå kethal, cykelfrämjande, 2026	83 450	0	0	0	83 450	83 450
Anläggningsfällgång 2024	98 742	0	98 742	0	0	98 742
Anläggningsfällgång 2025	123 187	0	0	123 187	0	123 187
Anläggningsfällgång 2026	58 297	0	0	0	58 297	58 297
Förytelse bef ledningar 2024	40 000	0	40 000	0	0	40 000
Förytelse bef ledningar 2025	34 000	0	0	34 000	0	34 000
Förytelse bef ledningar 2026	35 000	0	0	0	35 000	35 000
Höjd dräns kethal 2024	83 500	0	83 500	0	0	83 500
Utredning av tv pumpstation 2025	29 800	0	0	29 800	0	29 800
VA anläggningar 2024	4 130	0	4 130	0	0	4 130
Vattenförsörjning B/R 2024	2 100	0	2 100	0	0	2 100
Vattenförsörjning B/R 2025	50 000	0	0	50 000	0	50 000
Vattenförsörjning B/R 2026	84 000	0	0	0	84 000	84 000

Bilaga 3: Uppföljning av mål och nyckeltal

Växjö kommun arbetar med processer utifrån vad vi levererar till Växjöborna. För att säkerställa hög kvalitet och en god ekonomisk hushållning har varje process ett riktningssmål som utvärderas med nyckeltal för resultat, kvalitets och kostnadseffektivitet. Nyckeltal bidrar också till att definiera målets innehåll. Nyckeltal för individdata redovisas uppdelat på kön där det bedöms skäligt.

Växjö kommun arbetar aktivt med att förbättra sitt arbete utifrån ansvar gentemot Växjöbornas förtroende. Målen indikerar därför en riktning och måluppfyllelse som utvärderas sammantaget och över tid.

Bedömning av måluppfyllelse grundas på utfallet i samtliga nyckeltal kopplade till respektive mål. Nyckeltalens utfall bedöms i två perspektiv; utveckling över tid samt jämfört med det genomsnittliga utfallet för städerna i kommungruppen större stad. Den samlade måluppfyllelsen bedöms genom poängsättning grundat på utfallet i de underliggande nyckeltalen ovan.

Måluppfyllelse anges med röd, gul respektive grön färgindikation i anslutning till varje mål i del- och helårsrapporteringen. Röd indikerar en icke acceptabel måluppfyllelse, gul indikerar tillfredställande måluppfyllelse och grön indikerar en hög måluppfyllelse. Bedömningen av måluppfyllelse kompletteras med processägarens samlade analys av verksamhet och prestation.

Måluppfyllelsen kan variera över tid beroende på faktorer inom och utom organisationens kontroll.

Effektivitetsmålet i den finanspolitiska inriktningen följs upp genom samtliga konstadseffektivitetsmått som kopplats till respektive mål. Om hälften av nyckeltalen för effektivitet har positiv utveckling eller är i nivå med jämförbara kommuner bedöms målet gå i rätt riktning. Effektivitetsmålet är utgångspunkten för den koncerngenomgripande översyn av resursanvändningen som genomförs under innevarande mandatperiod. Effektivitetsnyckeltalen följs dessutom upp i respektive process.

Bilaga 4: Nyckeltal för årlig uppföljning av målbilder i Hållbara Växjö 2030

Målbild	Nyckeltal
Rättvist och ansvarstagande	Andel elever i åk 8 som vill vara med och påverka i frågor som rör kommunen, %
Rättvist och ansvarstagande	Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)
Rättvist och ansvarstagande	Invånare 18-64 år med låg inkomst, andel (%)
Rättvist och ansvarstagande	Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%)
Rättvist och ansvarstagande	Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%)
Rättvist och ansvarstagande	Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%)
Rättvist och ansvarstagande	Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)
Växande och inkluderande	Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)
Växande och inkluderande	Förvärvsintensitet, utrikes födda 20-64 år, andel (%)
Växande och inkluderande	Bruttoregionalprodukt kommun (BRP) 1000kr/inv.
Växande och inkluderande	Demografisk försörjningskvot
Växande och inkluderande	Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)
Växande och inkluderande	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)
Växande och inkluderande	Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)
Växande och inkluderande	Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)
Växande och inkluderande	Unga (16-24 år) som varken arbetar eller studerar eller finns i annan sysselsättning, andel %
Växande och inkluderande	Nettoökning av antal företag, antal

Växande och inkluderande	Befolkningsutveckling utanför Växjö tätort, antal
Växande och inkluderande	Tillgång till samhällsservice (antal tätorter med minst 3 av förskola, skola, vårdcentral, dagligvaruhandel och paketutlämning i orten)
Växande och inkluderande	Utsläpp av växthusgaser i relation till bruttoregionalprodukt, kg/tkr
Växande och inkluderande	Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, hemkommun, andel (%)
Växande och inkluderande	Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)
Växande och inkluderande	Färdigställda bostäder i flerfamiljs- och småhus under året, antal/1000 inv.
Växande och inkluderande	Andel hushåll som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd (%)
Klimat- och miljösmart	Areal åkermark, hektar
Klimat- och miljösmart	Fosforhalt i Åsnens utlopp, g/liter
Klimat- och miljösmart	Andel förnybar energi, %
Klimat- och miljösmart	Antal resor med kollektivtrafik (stadstrafik) per kommuninvånare och år
Klimat- och miljösmart	Kadmium i inkommande avloppsvatten till Sundet, kg/år
Klimat- och miljösmart	Utsläpp av växthusgaser, kg CO ₂ e/inv.
Klimat- och miljösmart	Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/person
Klimat- och miljösmart	Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)
Klimat- och miljösmart	Ekologiskt odlad åkermark, andel (%)
Klimat- och miljösmart	Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)
Klimat- och miljösmart	Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv.
Klimat- och miljösmart	Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/inv
Klimat- och miljösmart	Andel elever i klass F-6 som cyklar och går till skolan, %

Tryggt och tillitsfullt	Anmälda stöld- och tillgreppsbrott, antal/1000 inv.
Tryggt och tillitsfullt	Anmälda brott om grov kvinnofridskränkning i kommunen, antal/100 000 inv.
Tryggt och tillitsfullt	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besväras av ensamhet kommun, andel (%)
Tryggt och tillitsfullt	Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)
Tryggt och tillitsfullt	Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)
Tryggt och tillitsfullt	Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)
Tryggt och tillitsfullt	Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv.
Tryggt och tillitsfullt	Invånare 16-84 år med lågt socialt deltagande, andel (%)
Tryggt och tillitsfullt	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besväras ofta av ensamhet, andel (%)
Grönt och hälsosamt	Invånare med fetma, andel (%)
Grönt och hälsosamt	Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)
Grönt och hälsosamt	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - hälsotillstånd, andel (%)
Grönt och hälsosamt	Skyddad natur totalt, andel (%)
Grönt och hälsosamt	Andelen invånare som har högst 300 m till ett tillgängligt park- eller naturområde större än 0,5 hektar (%)
Grönt och hälsosamt	Årsmedelvärde av partiklar PM10 g/m ³ luft
Grönt och hälsosamt	Invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150 min/vecka, andel (%)
Grönt och hälsosamt	Total betesmark, hektar
Grönt och hälsosamt	Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%)

Sverigedemokraterna